

DÉLMAGYARORSZÁG

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,
Korona-utca 15. szám

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,
Városház-utca 3. szám

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN:

egész évre . K 24.— félévre . . . K 12.—
negyedévre . K 6.— egy hónapra K 2.—
Egyes szám ára 10 fillér

ELOFIZETESI ÁR VIDEKEN:

egész évre . K 28.— félévre . . . K 14.—
negyedévre . K 7.— egy hónapra K 2.40—
Egyes szám ára 10 fillér

TELEFON-SZAM:

Szerkesztőség 835 — Kiadóhivatal 830
Interurbán 835
Budapesti szerkesztőség telefon-száma 123—12

Erzsébet.

A tragikus események évfordulója alkalmával mindig fölujulnak bántó, szomorú érzéseink, a megrázó genfi szerencsétlenségnek pedig kétszeresen lesújtó még az emléke is. Erzsébet királyné legendás, hótiszta alakja ma tizenkét éve dicsőült meg. Véres áldozatává vált egy véres eszme fanatizmusának. Az anarchista eszmék örült gyilokja éppen őt ölte meg, aki megtestesülése volt a szelidségnek, a jóság-
nak és a szeretetnek. Azok között az országok között, amelyeken a Habsburgok uralkodnak, egyetlenegy sem érezhette át annyira a szörnyű veszteséget, mint a magyar állam népe. A mi kegyeletünk örökkig őrizni fogja Erzsébet királyné emlékét, gyönyörű, tartalmas külsőségekben jut kifejezésre és minden esztendőben, ha elérkezik szeptember tizedike, újra és újra megüljük a nagy fejedelemasszony gyászünnepét.

Történelmi dokumentumok tanuskodnak arról, hogy Erzsébet királyné mennyire szerette a magyar nemzetet. Valósággal anyja volt ő az itt küzködő szenvedő huszmilliónyi népnek. Huszmilliónyi tömeg anyja, ennél nagyobb, szentebb hivatást csak kiváltságos asszonynak adhat a sors. Erzsébet királyné megfelelt mindenben ennek az isteni küldetésnek. Nemes életének minden megnyilatkozása a meleg érzések, a szeretet gyümölcse volt. Hiszen

tudjuk, fölösleges újra felsorolnunk a nagy asszony cselekedeteit, amelyek kifelé alig nyilvánultak meg, de a láthatatlan, számunkra láthatatlan udvari életben annál intenzívebben segítettek a mi ügyeinken. Szegény, mellőzött ország voltunk akkor, gyűlölet szele szállt felénk nyugatról és — Erzsébet királyné már magyarul tanult. Felsőes barátságával és tiszteletével tüntette ki a haza bölcsét, Deák Ferencet, jelölve annak, hogy érdeklődik a magyar nép sorsa iránt. Pozitív a jövő történelem tudósai fogják megállapítani, hogy Erzsébet királynénak mennyi része volt a hatvanhétben megpecsételt kiengesztelődés előkészítésében, a magyar nép főleg csak ösztönénél fogva tudja ezt.

Nincs fölemelőbb látvány, mintha az ember hosszabb utat tesz vonaton. Amerre csak szerte az országban elhalad, minden kis falu mellett ott van a liget, Erzsébet királyné emlékfái. Ezek a még fiatal emlékfák az idők múlásával növekedni fognak, terebélyessé válnak és ekként, amint az évek egymásután eltűnnek, hatalmasodik a szívünkben a szeretet Erzsébet királyné emléke iránt. Tul vagyunk már azon, hogy átkozzuk a gyilkost, aki örülten sinylődik a börtönében. A tett propagandájának boldogtalan bolondja bizonyosan ezerszer megbűnhődött már szörnyűséges, istentelen vétkeért. És nincs az a bűnhődés, amelylyel a világtörténelmen esett véres foltot lemosni

lehetne. Igaz, hogy Erzsébet királynét azért nem vesztettük el. A kiengesztelődés óta a jóviszony állandó az uralkodó Habsburg-család és Magyarország között. Ha néha, az idők küzdelmeinek közepette, a meghasonlás árnyéka rá is vetődik az országra, az ősz uralkodó csakhamar talál módot arra, hogy eloszlassa a félreértéseket.

Csak hivatkoznunk kell a legutóbbi évek eseményeire és már bebizonyítottuk, hogy belátható időn belül Magyarország az uralkodócsaláddal ellenséges viszonyba nem kerülhet. Mérlegelni nem, csak méltányolni lehet, hogy Erzsébet királyné szent emlékének mekkora része van ebben. De bizonyos, hogy főleg a nagyasszony legendája az a kapocs, amely a nemzetet és királyt összefűzi. Nem céltalan és nem erőltetett dolog tehát, hogy Magyarország megüli a tragikus évfordulót. Valamennyi iskola ünnepélyt tart és ezen a réven az ifjuság lelkébe is átplántálódik a mi égő, rajongó szeretetünk. A templomokban gyászistentiszteletek áldják a fejedelemasszony emlékét. A falvakban kizarándokol a nép Erzsébet királyné fáihoz és könyeivel öntözi azokat. A városokban is megáll néhány pillanatra az intenzív munka és a csöndön és a némaságon suhanva, megszentelve száll át a mi fejedelemasszonyunk, a legigazabb magyar királyné emléke. Leborulunk előtte és áldjuk őt, nem a szomorú múlt, hanem

Elmúlt a temetés.

Irta *Ady Endre.*

Harminc éves volt, egy évvel előbb temette el nagyszerű feleségét s most egy kis koporsóra borult rá sirás nélkül Enyingi Sándor. E kis koporsóba Enyingi Györgyike halott testecskéjét zárták: Enyingi Sándor egyetlen kis gyermekét, ki elkivánczozott édesanyja után. Enyingi Sándor nem sirt, mert nem tudott s mert inkább meghalt volna, hogysen őt itt százan és százan sirni lássák. A nagyobb vidéki város, melyből éppen elkészülőben volt, összegyűlt a Györgyike temetésén, hogy egyszerre gyászoljon is, szórakozzon is, bucsuzzon is. A pap, kálvinista pap, szép palástos, öles, őszes férfi, olyan beszédet akart tartani, melyet évekig is emlegessenek.

„Az Ur, akit akkor sem szabad vádolnunk, amikor szörnyű és nekünk érthetetlen csapásokat bocsát reánk, megpróbálta ismét Enyingi Sándort. Most egy éve, hogy eltemettük a leánykája koporsójára boruló apának élettársát, szépséges, jóságos, féligyermek asszonyát. S hogy lehullott az ő fejének koronája, most, ime, lehervadt a vizasztaló, gyönyörű virágbimbó is, melyet szíve fölött őrzött féltő és forró szeretettel. Oh, az Ur szent, titkos vegyítéssel méri számunkra az életet s az élet adományait, de hinnünk kell, hogy szeretetből s javunkra küldi el hozzáink a fájdalmakat is. Ime, a még ugyszólván ifju ember, akinek nevét már ez ország

határain túl is ismerik. Ime, ez ifju tudós, akire sürgősen vár az ország fővárosában az egyetemi tudomány egyik legdiszesebb katedrája. Szegény, egyszerű emberek gyermeke, akiről már diákkora sejtette, hogy a küldetéses emberek ragyogó, harcos életét fogja megharcolni.“

Enyingi Sándor majdnem süketen karolta jobbkarjával, meghajoltan, a kicsi koporsót, zsebkendő s haljával könytelen, sápadt arcát takargatta. Egy-egy szó sujtotta csak fejbe, de ez sem fájt, sőt egy-egy pillanatra már-már dolgozni akart az ő mindig kritikus agya. Igazságosan már-már majdnem megállapította, hogy a pap ezuttal emberien, sőt majdnem tudományosan beszél és ő hozzá akar mindenekelőtt és fölött szólani. Nem akarja okvetlenül, hogy megrikatásra könnyen hajlandó asszonygyászoló hangosan, udvariasan, szépen kisíriják magukat. De ilyen megállapításainak legvégére még sem tudott eljutni Enyingi Sándor, fáradt balkeze is leesett a koporsóra, most már arca is odasimult és a pap beszélt tovább.

„Egyszerű szülei még élnek Enyingi Sándornak s itt vannak ők a drága, kis halott koporsója mellett, de az ő szívükbe talán hamarabb fog szállni enyhülés, mint fiukéba. Mert az ő boldogságuk még mindig nagy: az ő vérük, gyermekük ragyogva tört ki az ő homályos, szegényes házukból. És az ő Sándoruk még éppen hogy a férfikor küszöbén áll, erőben, hirben, becsületben s mint vallásos emberek, ők tudják jól, hogy az

Ur ki tudja pótolni, amely hiányosságok sorvasztják a szívet. Az idő, mely istennek legnagyobb műve és orvossága, elveszi a fájdalmakat, elhozza a szív új virulását. És adni fog az ő fiuknak asszony helyett asszonyt, kit szeretni fog, gyermek helyett gyermeket, kiből gyönyörűséges lesz.“

És mindig bővebben, bátrabban, érebben ömlött a pap szava, beszédje s végül már szinte himnusi lett, amikor az új élethez, az új dicső földathoz lelkesedve küldte a leánykája koporsóját karoló apát. Azután imádság következett, ének és Enyingi Sándor karjaiból kiszakították az Enyingi Györgyike koporsóját s vitték. A temetőben már emelt fővel, de egy kicsit talán még sápadtabban állott a kis sirgödör szélén Enyingi Sándor s azután kocsiba ült egyedül. Öreg édesapjától, anyjától, a rokonoktól, a barátoktól, a paptól, senkitől sem bucsuzott. Néhány nap múlva elhagyja ezt a várost s úgy érezte, hogy két halottján kívül nem is igen maradt itt neki már senkije. Az apját, az anyját izléssel, okossággal, szinte kényszerítve szerette, de e két öreg ember már régen nem volt fontos az életében. Az öreg timár s felesége, az öregasszony, aki diákgyermekre mosott, olyanok lettek számára, mint a megfagyott gyermekkori emlékek. Néha viaskodott magával, átkozta magát Enyingi Sándor, hogy ő rossz ember, szívtelen ember, de kritikus agya ilyenkor is győzött. Ő nem tehet arról, hogy küldetése volt s hogy a szegény, kevés munkájú timár-apa kis udvara után egy

a szépséges jövendő nevében. Annak a jövendőnek a reményében, amelyet az ő szívének vére pecsételt meg a genfitő partjának tragikus alkonyatán.

Érdekes autogramok a szegedi muzeumban.

— I. Ferenc József kézírása. —

(Saját tudósítónktól.) Nagyértékű autogramgyűjtemény birtokába jutott Szeged városa, illetve a szegedvárosi muzeum. László Ákos berlini zeneművész, akinek kitűnő összekötései vannak magas helyeken, egész rend eredeti autogramot és levelet küldött László György dr szegedi polgármesternek, avval a kívánsággal, hogy ezek a nagybecsű ereklyék a városi muzeumban helyeztessenek el. A legbecsesebb a kis gyűjteményben mindenesetre az a szeletke papiros, melyre Ferenc József királyunk ceruzával egy rendelkezést írt. Németül van írva a legmagasabb meghagyás, mely bizonyára a király főhadsegédének szolt.

László Ákos zeneművész levele a következő:

Nagyságos László György dr királyi tanácsos,
főpolgármester urnak
Szeged.

Mélyen tisztelt Uram!

Bátorkodom Nagyságodnak egynéhány érdekes és becses autogramot beküldeni. A szegedi muzeumnak ajánlom föl őket ajándékképen. A múlt évben a budapesti Nemzeti Muzeum szintén kapott tőlem nyolc kéziratot. Mivel én magam nem vagyok autogramgyűjtő, azt hiszem, hogy jobban nem értékesíthetem ezen iratokat, mintha azokat a magyar muzeumoknak ajánlom föl.

Fogadja nagyságos uram legmélyebb tiszteletem kifejezését, mivel

maradtam kész szolgája:

László Ákos s. k., zeneművész.

Mellékelve:

1. Ernst August hannoveri király levele Louis Philipp francia királyhoz.
2. Jellasich osztrák tábornok aláírása.
3. Öfelsége Ferenc József királyunk irómmal írt sorai és kézaláírása.
4. Jellasich levele.
5. Nádasdy Mihály gróf osztrák miniszter levele.
6. Bach Sándor osztrák miniszter levele.

teljességes, széles világ várt reá. Az apja és anyja úgy sem értenek semmit mást az ő életéből, minthogy pénzt tudott nekik adni, ur házat tart, most Budapestre vizdik s a főispán is tisztelettel beszél vele. És ez az egész város is csak annyira ismeri, amennyit a lokálpatriotizmus javára izetlen újsághirekből kiszédett.

De a pap néhány erősebb szava csendült vissza az Enyingi Sándor fülébe s a robogó kocsi ingerelte erős, de a napokban nagyon megrángatott idegeit. Szerette a feleségét, de igazán nem tudta megmutatni neki, hogy szereti, mert írni kellett, dolgozni, sietni. Mindig azt remélte, majd ha célhoz jut, több nyugalomhoz, több ideje lesz a gyöngédségre és szeretetre is. És a kis leány, aki egy évig árván, egy ideig nevelőnővel élt, nem is az apja mellett, csak a közelében, vajjon nem-e szerencsétlenség miatt hagyta most itt az ő tudós és csak önmagáért élő apját? Kezdek megmélyülni Enyingi Sándor lelkében a gyászbeszéd némely szavai s az erős Enyingi Sándor nagyon gyáván lépett ki a kocsiból. Még a nevelőnővel beszélt és az öreg gazdasszonynyal szégyenkezve, mert azok mind a ketten még sirtak. Eszébe jutott, hogy ő nem is tudja, milyen volt az ő kis leánykájának gyors elbucsuzkodása, hirtelen halála s mik voltak az utolsó szavai.

A két nő sirva, de hidegen, majdnem haraggal válaszolt az idéten, önmagukat szégyenleni látszó kérdésekre.

— Engem nem akart látni, amikor Buda-

7. Potoczky Alfréd gróf osztrák miniszter levele.

8. II. József osztrák császár és magyar király aláírása.

9. Zeiten porosz tábornok aláírása.

10. Laudon osztrák tábornok aláírása.

11. Frigyes Vilmos (II.) porosz király levele.

12. Lobkowitz herceg, Erdély kormányzójának egy irata aláírásával.

A gyűjteményből idézzük Ferenc József királyunk öfelsége következő kézírását:

In meinem Namen um sein
Befinden zu erkundigen. Fr.

(Nevemben érdeklődni kell hogy-
léte felől. Fr.)

Ki tudná megmondani, ki volt az a magas személyiség, akinek hogyléte iránt a felség érdeklődött? S ki tudná megmondani, hogyan került ki a királyi íróasztalról, a legmagasabb katonai, majd a kabineti irodából az a szeletke papir, melyen biztos vonásokkal, ceruzával írva, ez a pár királyi sor áll. Csak az bizonyos, hogy a becses ereklye immár a szegedi muzeumé, mely azt féltve őrzí. Megillető helyre kerülnek természetesen a többi királyi és más becses ereklyék is.

László György dr polgármester meleghangú köszönő-levelet intézett László Ákos zeneművészhez.

A kolera.

— Bécsben a veszély. — Magyarországon nincs kolera. —

(Saját tudósítónktól.) A kolera réme még mindig kísért. Ujabbán Bécsben fenyegeti a veszedelem. A császárvárosnak egy koleras halottja és két sebesültje van. Magyarországon eddig csak a pozsonyi Trnka Antóniáról állapította meg a bakteriológiai vizsgálat, hogy koleras halott volt, ma azonban újabb koleraegyanus megbetegedésről emlékezik meg egyik fővárosi estílap. Ezzel szemben egy másik híradás hivatalosan megcáfolja a koleraegyanus esetet.

Hamis kolerahir Budapesten.

A mai lapok hírül adták, hogy a Kmety utcában az éjszaka koleraegyanus tünetek közt rosszul lett Tóth Vilmos cipész felesége, akit ezért be is szállítottak a Gellért-kórházba. Ezzel szemben megállapították, hogy Tóth Vilmosnét nem vitték a járványkórházba, már csak azért se, mert esete egyáltalában nem

pesten voltam s amikor talán legválságosabb állapotban volt az én kis drágám?

— Az édesanyját emlegette mindig, — vallotta szárazon a nevelőnő — s azt kérdezte sirva, hogy találkoznai fog-e vele?

— Azt is nyögte, — tette hozzá az öreg gazdasszony, — mondjuk meg az apukának, hogy ő nem volt rosszul kis leány és egy veres tanult az apuka születésnapjára.

Enyingi Sándor hallgatta-hallgatta a válaszokat s mintha önmagával kívánna kegyetlenkedni, mindenfélét megkérdezt még. S mint más embert a sirás, őt ez könnyítette meg s ezután már ismét tudott elmélkedni és megállapítani. Mint hirtelen déresés, az esett az agyára, lelkére, hogy nagyon alacsonyról nagyon magasba került embernek így kell lakolnia. Eltűnik mellőle a legszebb feleség, nem kívánja az életet, melyet tőle nyert, a legaranyosabb gyermek sem. De azt is rögtön megállapította, hogy család nélkül, feleség nélkül s a gyermekeknek legalább reménye nélkül nem élhet. Ezt is az alacsony sorsból és sorból hozta, talán babona, de így van s nem tehet róla. Látta előre, hogy megint meg fog házasodni, megborzongott, hogy ez a házasság is csak idejut, mint ez, az első. De Budapestre gondolt végül, hogy fog először előadást tartani, kiket kell még meghódítani, mely versenytársakat kell még leverni? S este oly szépen aludt el Enyingi Sándor, mintha nem ebből a házból vittek volna ki egy év előtt egy nagyszerű asszonyt s a mai napon egy édes, kis, szomorú halottat...

kolera. Az éjszaka egy kissé rosszul volt és a férje, akit a lapok kolerahirei megrémítettek, sietett a rendőrséget értesíteni. A kerületi tisztiorvosi hivatal és a főorvosi hivatalosan megerősítette információkat. Egy hírlapíró ma délben föntjárt a belügyminisztériumban, amelynek közegészségügyi osztályán azt az információt kapta, hogy az országban ezidő szerint kolera nincs. A bakteriológiai vizsgálat azonban most már pontosan megállapította, hogy Trnka Antónián kívül koleraegyanus halt meg Schlotthauer István Mohácson és Enyedy János, a „Kereskedés“ nevű hajómatróza Gönyön. Ez a három eset bizonyos, tiz más esetben most folyik a bakteriológiai vizsgálat, amely kilenc-tiz napig tart. A kormány egyáltalában nem akar titkolni semmit és hogy vannak esetek, melyekről még nem adott ki értesítést, annak oka az, hogy a lelkiismeretes bakteriológiai vizsgálat természetszerűleg hosszú időre nyulik.

A kolera statisztikája.

A magyarországi koleras és koleraegyanus halálásoknak és megbetegedéseknek a következő a statisztikája:

1. Held Józsefné bácskai asszony koleraegyanus meghalt Bécsben.
2. Trnka Antónia a pozsonyi kórházban.
3. Mohácson koleraegyanus meghalt Schlotthauer János ötvenhárom éves földműves.
4. Temesvárott Vlach András hajóslegény.
5. Ásványon (Baranyamegye) Szemety Julianna.
6. Vincze László perselyes Budapesten.
7. Nagybaicsdon Szalay Ede ötvenkét éves hajós lett koleraegyanus.
8. Szekszárdon Mocsary István ötvenhat éves földműves koleraegyanus körülmények között meghalt.
9. Az „Erzsébet királyné“ magyar hajón Nikopolban egy Orsova felől érkezett utas.
10. Százhalombattán Farkas Mihály ötvennyolc éves napszámos.
11. Újhelyjókán (Pozsonymegye) egy ötvenöt esztendő ember.
12. Gönyön a „Kereskedés“ gőzös matróza, Enyedy János.

A bécsi kolera.

A tegnap megállapított három új koleraeset óriási izgatottságot keltett az osztrák fővárosban. A bécsi hatóságokat, melyek már nemcsak azt jelentették ki, hogy Bécsben nincs koleraegyanus, hanem azt is, hogy a császárváros tul van minden veszedelmen, nagyon megdöbbenett a három újabb koleraeset. A hatóság úgy igyekszik föltüntetni a dolgot, mintha a bakteriológiai vizsgálatnak az a megállapítása, hogy Gasselhuber kertész ázsiai koleraegyanus halt meg, még nem volna egészen bizonyos. Emiatt valóságos háborúság támadt a bécsi orvosok között, noha már kétségtelen, hogy a Ferenc József-kórház főorvosának van igaza, aki megállapította minden kétségen kívül az ázsiai koleraegyanus. Nagy az ijedtség a bécsi városházán. A lapok erősen támadják a hatósági orvosi hivatalt, különösen Songott dr tisztifőorvost, aki tulságos optimizmussal kezelte a kolera elleni akciót. A városházán azzal védekeznek, hogy nem kell tartani a kolera újabb terjedésétől, mert az a ház, melyben a Gasselhuber-család megbetegedett, teljesen izolálva van a többi házaktól. A Gasselhuber-család Bécsnek tizenkettedik kerületében, Altmannsdorfban, a Stachegasseban lakott és napok óta alig érintkezett valakivel.

A félhivatalos védekezésben ezenfölül az is benne van, hogy még nem bizonyos, hogy Albrecht dr és Goon dr egyetemi tanárok által végzett vizsgálat eredménye csakugyan megfelel a valóságnak. Erre Albrecht dr, a Ferenc József-kórház főorvosa ma egy nyilatkozatban válaszolt és többek közt a következőket mondja:

— Jobban tette volna a tisztifőorvosi hivatal, hogyha az egészségügyi intézkedésekkel törődött volna és most is jobban tenné, ha ezekre vigyázna, minthogy egy vizsgálatnak abszolút biztonsággal megállapított eredményében kételkedik.

A lapok szemrehányásokkal illetik a hatósá-

got azért is, hogy nem gondoskodnak arról, hogy a kórházakban elegendő hely legyen. Azt mondják, hogyha Gasselhubert még idejekorán kórházba vitték volna, talán meg lehetett volna menteni.

Honnan eredt a kolera.

Bécsi hatóságok erősen kutatják, hogy honnan eredhetett a Gasselhuber kertész infekciója. A hatóság azt a véleményt terjeszti, hogy Gasselhuber az utóbbi időben Németországból és Olaszországból virágmagvakat és hagymákat kapott, amelyekben mindig van egy kis föld és talán kolerabacillus is. A lapok ezzel szemben azt mondják, hogy az a külváros, amelyben a kertész lakott, közegészségügyileg olyan elhanyagolt, hogy a koleraeset ennek volt a következménye. Ez a városrész nincsen csatornázva és az egészen egy nyílt árok vonul keresztül, amelybe szennyvíz folyik bele. Ez az árok hatszáz méterre van a család lakásától. A lapok most követelik, hogy ezt az árkot vizsgálta meg a városi tanács. Újabb koleraeset tegnap óta nem fordult elő Bécsben, Gasselhuber felesége és leánya a Ferenc József-kórházban vannak és az orvosi vélemény szerint állapotuk olyan, hogy fölgyógyulásuk várható.

Marx János a bécsi koléráról.

Az államvasutak elnökgazdája ma egy hírlapírónak a következőket mondotta az újabb bécsi koleraesetokról:

— Ép ma reggel kaptam hivatalos jelentést arról, hogy Bécsben újra több ázsiai koleraeset fordult elő. Mikor körülbelül egy héttel ezelőtt először fordult elő Bécsben az ázsiai kolera, az államvasutak akkor is átlátták a rájuk háruló nehéz kötelességet. Már akkor tettünk intézkedéseket saját hatáskörünkben is a Béccsel való forgalomra vonatkozólag, most azonban, hogy újabb esetek fordultak elő, ezeket az intézkedéseket föl fogjuk eleveníteni és a lehető legnagyobb mértékig meg fogjuk szigorítani. A közvélemény nyugodt lehet, az államvasutak tudatában vannak a rájuk háruló nagy felelősségnek.

Nem kolera, hanem tifusz.

Prága, szeptember 9.

Az országos kórház járványbarakkjába a minap beszállítottak egy Ehrlich József nevű, Pilsenből érkezett kefekötőt, aki másnap koleraágyanús tünetek között meghalt. A bakteriológiai vizsgálat eredménye negatív volt. A beteg nem koleraiban, hanem tifuszban halt meg.

Az orosz pestis.

Pétervár, szeptember 9.

A belügyminisztériumhoz Odesszából a pestisjárvány leküzdése ügyében intézkedő főorvostól a következő távirat érkezett: Az összes Odesszából elinduló hajókon a patkányokat kiirtják. Az utasokat és a legénységet a hajók elindulása előtt orvosilag megvizsgálják. Az odesszai pályaudvaron az összes vonatokat elindulás előtt orvosok megvizsgálják. A pályaudvar összes helyiségeiben és raktáraiban a patkányokat kiirtják. A tőzsdebizottság elhatározta, hogy az oroszországi és a külföldi kereskedelmi és ipari szervezetekhez értesítést intéz, mely rá fog mutatni arra, tekintettel a pestis elleni erélyes intézkedésekre, a halandóság csekély percentumára és a normális üzletlethez, a pestis óriási kiterjedéséről szóló hírek egyáltalában nem igazoltak. A kereskedelmi forgalom a külfölddel veszélytelenül föntartható.

Szeged város államsegélye. Lázár György dr polgármester kormánykörökben érdeklődött Szeged város 1910. évi államsegélye iránt. A polgármester azt az információt szerezte, hogy a város akkora államsegélyt, mint 1909-ben, a folyóévre is kap. Hogy az idej államsegély nagyobb lesz-e a tavalyinál, az a pénzügyminiszterrel folytatásban lévő tárgyalások befejezése után dől el.

A császárné udvarhölgye.

— A hercegnő, a grófné, az ékszerek és a detektív. —

Berlinben a *Friedrichstrasse* egyik pazarul csillogó, elegáns ékszerüzlete elé zajtalanul suhant tegnap délután egy hatalmas, világos-sárga elektromobil. A soffőr leszállt és óvatosan segített ki belőle egy magas, fekete ruhájú, arisztokrata tartású hölgyet, aki bement a boltba és általános hajlongások között beleült egy bársony karosszékre.

— *Arnim* grófné, öfelsége, a császárné udvarhölgye vagyok, — suttogta lágyan — ő bizott meg, hogy a kis fenség, *Viktória Luiza* hercegnő számára valami ékszert vásároljak. Holnap lesz a születésnapja.

Az ékszerész, aki nem tudott boldogságában hová lenni a magas megtiszteltetéstől, egymásután hordta *Arnim* grófné elé a gyönyörű munkáju nyakékeket és hajdiszket. A legegyszerűbbnek is mesébe illő volt az értéke.

— Nézze, ezt a kis gyémántbrosztút, ezt a nyakláncot és ezt a rubintgyűrűt fogom megtartani — szolt hosszas válogatás után a grófné. — Csomagolja be kérem, a számlát pedig természetesen a *potsdami* kastélyba küldje.

Az ékszerész meghatottan csomagolt, a segédjével kiküldte az autóg a kis dobozokat, a grófné pedig könnyed fejbiccentéssel kisuhogott.

Beszállt az autóba, de benn a kocsiban, a ruganyos vánkosokon egy harcsabajuszu, szigoru ur ült, aki megfogta a grófné karját és rákiáltott:

— *A törvény nevében!*

A szigoru ur detektív volt. Láttá, hogy mikor a hölgy bement az üzletbe, félreacsuszott a parókája. Vörös, rövidre nyírt haj volt alatta.

A grófné a detektív előtt teljesen megtört. Elmondta, hogy semmi köze sincs a császári udvarhoz, nem is grófné, hanem — *ferfi*. A *potsdami törvényszék* irodaigazgatójának a fia. A fiatalembert automobilostul, nőiparókástul, nőiruhástul a rendőrségre vitték.

TÁVIRATOK

Vilmos császár Antwerpenben.

London, szeptember 9.

A *Daily Mail* jelenti Brüsszelből: Vilmos császár a belga királyi pár látogatására egy hadihajón Antwerpenbe érkezik, ahol *Albert* király fogadja. A császár két-három napig marad Brüsszelben. *Albert* király egy csapatszemlén be fogja mutatni a császárnak a belga hadsereget.

A spanyol anyakirályné a pápa pártján.

Madrid, szeptember 9.

Megirtuk már egyszer, hogy *Mária Krisztina* spanyol anyakirályné, *Alfonz* király anyja, a Vatikánnal kitört konfliktus miatt el akarja hagyni az országot. Ezt a hírünket most megerősítik. A spanyol anyakirályné *Ausztriába* megy lakni. Unokaöccsének, *Jenő* főhercegnek a kastélyában, *Freudenihalban* fog letelepedni.

Ezt a tettét félhivatalosan azzal magyarázzák, hogy egyrészt udvariassági aktus a Vatikán iránt, nem akarja jelenlétével azt a látszatot kelteni, mintha helyeselné Spanyolországnek pápa-ellenes politikáját, másrészt azonban el akarja kerülni azt a látszatot is, mintha bármi képen befolya a spanyol politikába.

Lázadó katonák.

Szalóniki, szeptember 9.

A konstantinápolyi helyőrségnek Karalovánál utjavítási munkálatokra kirendelt katonái föllázadtak, egy tisztet megsebesítettek, két katonát megöltek, ezeknek fegyvereit magukkal vitték és elmenekültek.

Bombák Kalkuttában.

London, szeptember 9.

Tegnap házkutatásokat tartottak *Kalkuttában*. A városon kívül fekvő házakban tizenkét bombát találtak. A bombák kiürített kókuszdiókból állanak; a diók klórsavas káliummal, gramofontükkal és apró szegekkel vannak megtöltve. A háztulajdonosokat, akiknél a bombákat megtalálták, letartóztatta a hatóság.

A brüsszeli kiállítás kitüntetéttel.

Brüsszel, szeptember 9.

A kiállítás huszonhatezer kiállítója közül huszezerszázkilencvenhárom ajánlottak kitüntetésre. A tűz miatt indított kártérítési pörök egyrészt legközelebb tárgyalják, mint-hogy azonban a kereskedelmi bíróság tagjainak nagyrésze azért, mert mint részvényesek a kiállításban is érdekelve vannak, illetéktelennek jelentette ki magát, a pöröket a legfelsőbb semmitőszék előtt fogják tárgyalni.

Megmérgeztek tizenkilenc tisztet.

Szófia, szeptember 9.

Az orohaniei gyalogezrednek, amely a szófia ezredekkel együtt hadosztály-gyakorlatokat végez, mind a tizenkilenc tisztje tegnap délután súlyos mérgezési tünetek közt megbetegedett. A vizsgálatnál kitűnt, hogy a mérgezést a főzőedények tisztátalan állapota idézte elő.

Panama anektálása.

Newyork, szeptember 9.

Panama köztársaság követe, kit egy itteni hírlapíró meginterjuvált, kijelentette, hogy az Egyesült-Államok ultimátumot intéztek Panamához abban az értelemben, hogy ha Panama a washingtoni kormány utasításainak nem engedelmessé válna, az Egyesült-Államok kénytelenek volnának Panama egyrészt megszállni, vagy pedig Panamát anektálni.

Olasz kémekek.

Bozen, szeptember 9.

A kémkedés miatt letartóztatott két olaszt *Zeno* Severinnek és *Zeno* Sistonnak hívják, Velencéből jöttek. Találtak náluk gyanús tervrajzokat és fényképfőlvételeket. Rivában is elfogtak egy állítólagos kémet, mikor Nago környékén fényképezte az erődítéseket. Azt hiszik, hogy német. Az őrség katonái bekötötték a szemét s úgy vitték be a várba.

A kasszafurók a budapesti törvényszék előtt.

(Saját tudósítónktól.) Tavaly ősszel egymásután több nagy, a kivitelben egymáshoz hasonló kasszafurás történt a fővárosban. Az első eset *Radványi Ottó* dobozgyáros üzlet-helyiségében történt. Itt több helyen megfúrták a *Wertheim*-szekrény tetejét, azt föl is feszítették. A belső vaslemezt azonban nem tudták kifurni s így a kasszából pénzt nem is tudtak elvinni. A második eset a *Somogyi és Sztranzsky*-cég kávépörköldéjében történt.

Itt már jobban sikerült a dolguk. A kifúrt kasszából kilencszázhusz korona készpénzt vittek el. Azután a *Haggenmacher*-féle sörgyár kádár-utcai irodája következett. Itt volt a legzsirosabb fogásuk. A kinyitott kasszából hatvanötezer korona készpénzt raboltak el. A *Radó Jenő*-féle nyomdából négyszáz koronát vittek el. A *Kováts Mátyás* és társa zsir- és szalonna-nagykereskedés kifúrt kasszájából ezernyolcszázkilencvennyolc koronát. A *Bicher Sámuel* és társa cég pénztárát is kifúrták, de azt fölfeszíteni nem sikerült. Ezután a *Piatnik Nándor* és fia-féle kártyagyári betörés következett. Itt két kasszát furta ki a betörők és elvittek egy tizezer korona értékű betétkönyvet s kétezer korona készpénzt.

A rendőrség jóideig hiába nyomozta a tetteket. Végre azonban *Bakos József*, *Kulik Ferenc*, özv *Merxner Ferencné*, *Warchelt János*

és Kulik Anna személyében sikerült a banda tagjait letartóztatni. A banda legügyesebb tagját, Barthusek Gézát is letartóztatták, de ez vizsgálati fogsága tartama alatt meghalt. A tetteseknek elfogatásukkor tömérdek, a kassza-furáshoz alkalmas eszközöket találtak. Be is ismerték bűnüket, később azonban a szokott recipe szerint visszavonták beismerő vallomásukat, azt állítva, hogy azt a detektívek kizással vették ki belőlük. A mai tárgyaláson Weisz Ödön dr, Klug Emil dr, Elszász Oszkár dr és Kiss Ferenc dr védték a vádlottakat. Ítélet csak holnap lesz.

Véresre vert ügyvéd.

— Botrány egy foglalásnál. —

(Saját tudósítónktól.) Kaposvárott kinos botrányba fuladt egy végrehajtás. Tatár Gusztáv, a Korona-szálloda bérlője, véresre verte Szücs Andor dr debreceni ügyvédet, aki végrehajtást akart nála foganatosítani. Kaposvárról a csunya afférről a következő részleteket jelentik:

Tatár Gusztáv, a verekedő vendéglős, ismert és rettegett alakja Kaposvárnak és botrányos dolgával már többször foglalkoztak az odavaló lapok.

— Nem félek én sem embertől, sem törvénytől!... Amig pénzem van, ütök és pofozok!... — szokta mondogatni.

A végrehajtás előzménye különben az, hogy Tatár Gusztáv nyolc évvel ezelőtt óriási adósságok hátrahagyásával távozott el Debrecenből. A hitelezők Kaposváron nem juthattak pénzükhöz, mert a Korona-szállót a tulajdonos Esterházy Miklós hercegtől nem Tatár Gusztáv, hanem egy kaposvári társaság birta bérbe, akiknek, forma szerint, Tatár Gusztáv alkalmazottja volt. Csak egy év óta Tatár Gusztáv közvetlen bérlője a Korona-szállónak. Amikor debreceni hitelezői tudomást szereztek erről, tömegesen pörrel támadták meg Tatár Gusztávot. Egyik debreceni hitelezője huszonegyezer koronával volt érdekelve. A hitelező a végrehajtás foganatosítását kérte a bíróságtól. Tatár Gusztáv ekkor azzal a kéréssel fordult hitelezőjéhez, hogy költségkimélemből ne eszközöltessen nála végrehajtást, tartozását egy összegben ki fogja fizetni.

Válasz helyett Szücs Andor dr debreceni ügyvéd érkezett Kaposvárra, hogy a végrehajtást foganatosítsa. Szücs dr délután négy órakor Babocsai Gyula dr ügyvédjelölt és Rácz István bírósági végrehajtó társaságában jelent meg a Korona-szállóban. Tatárnak az ügyvéd értésére adta, hogy fele nem hajlandó tovább várni, hanem a huszonegyezer koronás követelés erejéig végrehajtást eszközöltet.

— Ez rablás! Disznóság! Gázság! — ordította kikelt ábrázattal Tatár Gusztáv. A másik pillanatban már vad dühvel torokonragadta Szücs Andor dr ügyvédet és elkezdte pofozni. Súlyos ökölcsapások zuhantak le a gyanutlan ügyvéd fejére. Rácz István végrehajtó és Babocsai Gyula dr ügyvédjelölt akadályozta meg a verekedéseket.

Az ügyvéd véres nyakkal, kalap nélkül, rohanva szaladt ki a szálló irodahelyiségéből és egy üzletbe menekült be.

Babocsai dr átsietett a rendőrségre és rendőri segítséget kért a végrehajtás foganatosításához. Csakhamar jött négy rendőr és Szücs dr most már ezek kíséretében tért vissza a Korona-szállóba. Ekkor Tatár megjuhászodott. Kinyitotta a pénztárát és leolvasta az ügyvédnek az előre elkészített huszonegyezer koronát, úgy, hogy a végrehajtás foganatosítása most már fölöslegessé vált. Szücs dr rendőrök fedezete alatt hagyta el a szállót és visszautazott Debrecenbe. Szücs az ügyészségnél följelentést tett a brutális támadó ellen. Tatár azt híreszteli, hogy a huszonegyezer koronás váltó hamis, de ez természetesen nem igaz. Kaposvárott ellenben mozgalom indult meg, hogy bojkottálják a Korona-kávé-

házat, melynek tulajdonosa ilyen botrányt provokált. A szóbanforgó váltó és követelés ma Fenyő Sándor tulajdonát képezi, aki Debrecenben nagyvagyonu ember. A követelés és az annak alapját képező váltó valódisága és fennállása a folyamatban lévő váltópörben okmányszerűleg igazolva volt.

BUDAPESTI MOZGÓKÉPEK.

....

Kártyások.

Molnár Ferenc, ez a jeles fiatal író, aki mindent másképp lát, mint az emberek tömege, de mindenkinél eredetibben és érdekesebben lát mindent, — a legutóbbi vasárnapi krónikájában azt írja, hogy a hazánkban szélteben dühöngő kártyajáték nem egyéb, mint *narcoticum*.

Az emberek, különösen a középosztálybeliek, nem találják meg nálunk azokat az életörömlőket, amelyekre minden műveltebb ember joggal tart igényt, kimerülnek a súlyos életküzdelemben, — hát a kártyához menekülnek, mint a desperátus ember az italhoz és a kártya izgalmait mellett akarják elfelejteni az élet súlyos gondjait.

Hát lehet, hogy ebben is van valami és az a huszezer ember, aki éjszakánként Budapesten bakkozik, innentul majd avval fog argumentálni, amikor öt jóval éjjel után a felesége megtámadja, de hát — mint a büntető bíró mondaná — ez lehet magyarázat, ez lehet enyhítő, de semmi esetben sem mentő körülmény.

Mikor egy-egy pisztolydörrenés, — mint legutóbb a fiatal Oblath nevű játékos esetében történt — ráveti fényét a kártyajáték elfajulására és tragikus esélyeire, — akkor egy-egy pillanatra fölzudul a sajtó és ennek révén a közvélemény, hogy itt az idő, tenni kellene már valamit az átkos, egyének és családok ekszisztenciáját veszélyeztető játékszenvedély megfékezésére iránt... hol a törvényhozás, hol a kormány és hol a rendőrség?!

Azután klubokban, kávéházban és kaszinókban bakkoznak tovább az emberek.

Magától az államtól ne várjunk semmit.

Az állam és annak legfőbb szerve, „a magas királyi kincstár“, maga a legfőbb calefactor, a legnagyobb orgazda.

Az emberek mulatozásából és szenvedélyéből ő épen úgy gyarapszik, mint a korcsmáros, aki a pinkát tartja, a kártyapénzt szedi.

Hiszen nem kisebb és nem kevésbé veszélyes szenvedély az iszákosság se. És mit tesz az állam?

Évről-évre drágitja, emeli a szeszadót és nincs az a finanszminiszterünk, aki erről a pompás adóalapról le tudna etikai szempontból mondani.

Igy szed adót a lóversenyjáték és főleg a kártya után is, — ő valósággal büntársa az iszákosoknak és a játékosoknak.

De különben is, nem is lehet a játékszenvedélyt sohase megfékezni, — annyira gyámság alá nem lehet helyezni az emberiséget.

Ugy, ahogy nem parancsol senkinek az állam abban, ha valaki a saját életét akarja magától eldobni, még kevésbé van joga azt megakadályozni, ha valakinek kedve, vagy hajlandósága van arra, hogy játék útján kockáztassa, vagy verje el a vagyonát.

De nincs is mód a játékszenvedély megfékezésére, mert ha ezt megkísérlné az állam, akkor az emberek ezer más módot találnának ki arra, hogy a saját pénzüket kockáztatásával hogyan lehessen a más pénzére pályázni.

Egyszer a régi időkben az történt Orosházán, hogy, hogy-hogy nem, az egész nagy faluban — valószínűleg az előző nagy konzum folytán, — aranyért se lehetett egyetlen pakli kártyát is kapni.

Nyári idő volt. Négy kaszinói tag úgy segített magán, hogy letettek a kasszába tiz-tiz forintokat, kiki maga elébe tett egy-egy kocka-

fehér cukrot és a kasszát az huzta ki, akinek a cukordarabjára legelőször szállt rá egy légy.

(NB. Hamis játék címén kizárták a kaszinóból Sebestyén Pistát, aki a szája szögletéből ráfújt a szomszéd kockacukorára, épen akkor, amikor egy légy közeledett arrafelé.)

Hogy a játékot és hazárdirozást mennyire nem lehet megakadályozni, erre szabadjon egy régen hallott adomát elmondani.

Egyik angol lovasezredben szolgált egy fiatal hadnagy, névszerint Earl of Bacon sokszoros milliomos másodszülött fia, Harry.

Ennek a fiatal hadnagnak örült szenvedélye volt a fogadás, ami Angliában nagyon is szokásos.

Harry ur a legképtelenebb és óriási összegekre menő fogadásokba ugratta be a tisztársait, ugyannyira, hogy az ezred tisztikarát csaknem teljesen ruinálta.

Utoljára is büntetésből áthelyezték őt egy indiai ezredhez, amelynek ezredese, mikor nála jelentkezett, a fiatal hadnagyot szörnyen lefordta örült fogadási szenvedélyéért, figyelmeztetvén őt, hogy új állomáshelyén ezt az örületet ne folytassa.

— Megjavulok, ezredes ur, — mondá Harry hadnagy — csak egyetlen, utolsó kérésem lenne még az ezredes urhoz.

— ? ? ? ?

— Fogadjunk, ezredes ur, ötezer font sterlingben, hogy az ön altestének egyik kényes pontján — azon a részen, amely a nyereggel a legalaposabban érintkezik — egy óriási, csaknem tenyérynyi nagyságu, fekete bőrfolt van.

— Micsoda beszéd az, hadnagy ur, hogy mer ön... és mennyit is mondott?... ötezer fontot... de hogy mer ön fogadni egy olyan dologba, aminek az ellenkezőjét én biztosan tudom... és pláne ilyen örült nagy summában... mennyit is mondott ön?

— Ötezer, szóval is ötezer fontot.

— Hát jól van, de jegyezze meg magának fiatalember, hogy csak azért, hogy önt meg büntessem, hogy okuljon... (Az ezredes vetközdött)... no lássa! Ugye, beismeri, hogy a fogadást elvesztette és most keservesen lakolni fog... ugye, hogy belátja esztelen szenvedélyét?

— Itt a csekk, ezredes ur, az ötezer forint-ról, de ne tessék sajnálni engem, mert a régi ezredem tisztikarával épen a duplájában fogadtam, hogy az első napon le fogom vetközdetni az ezredes urat.

Szekant.

A szécsényi dráma főtárgyalása.

(Saját tudósítónktól.) A szécsényi családi dráma közeledik az utolsó stációjához, a főtárgyalás felé. A jövő héten, szeptember tizenegyedikén és tizenötödiként tárgyalja a balassagyarmati esküdtbíró az érdekes bűnyűtet. Az ügyészség, mint a vádhatóság képviselője, rendkívüli szigorúsággal kezeli a bűnpört, a vádirata valóságos regény, amelyből mindenáron azt akarja kibogozni, hogy Szőke Jenő dr ügyvéd nem nemes és érthető elkeseredésből végzett házasesete megrontójával, hanem gonosz indulatu orgyilkosság történt. Az ügyészség azt állítja, hogy a tragikus regelen Szőke azzal a szándékkal ment el hazulról, hogy Reök Istvánt fölkeresi a lakásán és agyonlövi.

— Soha életében nem hordott revolvert. Miért vitte ezt épen akkor magával? Hogy gyilkoljon. Ámde — mondja a vádirat, — Szőke nagyon jól tudta, hogy Reök nálánál hatalmasabb erejű ember. Ép ezért nem mert vele szembe kerülni, hanem az utcán leste meg és orozva lelötte.

Erre a vádra alaposan rácafolt a védelem. Szőke, a védők szerint, azért akart találkozni felesége csábítójával, hogy arra kényszerítse, hogy tegye jóvá bűnét és vezesse az anyakönyvvezető elé az elcsábított asszonyt. Tudta jól Szőke, — mondják a védők — hogy Reök

indulatos ember s ezért pusztá elővigyázatból s önvédelmére vitte magával a revolvert.

E súlyos bizonyíték láttára történt azután, hogy az ügyészség még sem mert gyilkosság büntette címén vádat emelni, hanem a vád *szándékos emberöléssé* degradálódott. A főtárgyalás rendkívül izgalmasnak ígérkezik. Az ügyészség bizonyítani kívánja, hogy Szőke nem állott erkölcsi alapon akkor, amikor felesége csábítóját jelölte. Még pedig azért nem, mert adatok merültek föl arra, hogy Szőke egy ízben egy *Hoffmann* Károly nevű földbirtokossal párbajozott. Azért párbajozott, mert Hoffmant is benső kötelekek fűzték az asszonyhoz. Ez a föltevés nagy vitát fog provokálni. Ugy Hoffmann, mint az asszony, eskü alatt készek vallani, hogy soha viszonyuk nem volt egymással. Ámde számít erre az eshetőségre is a vád, amely azt is akarja bizonyítani, hogy Szőke is megszegte a házassági etika parancsait. Az ügyészség — szinte hihetetlen — ki fog rukkolni a nő nevével, akivel Szőkének állítólag viszonya volt.

A védelem tiltakozni fog a vád eme elfajulása ellen és szenzációkat tartogat. Egy tanu például vallani fogja, hogy Reök azon a bizonyos éjszakán a férj ágyában aludt. A tanuk egész serege pedig bizonyítani fogja, hogy Szőke odaadó, hűséges férj és szerető apa volt, aki csakis családjának élt. Szóval, érdekes és megható részletekben gazdagnak ígérkezik a balassagyarmati főtárgyalás, amely iránt máris óriási az érdeklődés.

Halálos katasztrófa a liften.

— Egy ügyvéd szerencsétlensége. —

(Saját tudósítónktól.) Budapesten, a Liszt Ferenc-tér 20. számú házában, a lift alatt hatalmas vértócsa jelöl egy sötét szenzációt, egy rémes katasztrófát: *Ragályi* Lajos halálát. A híres ügyvéd, a volt országgyűlési képviselő, az ország egyik legnevesebb igazságügyi szakembere, ma délelőtt halálos feledékenységgel lépett ki a lift fülkéjéből, egyemeletnyi magasságból alázuhan és *halálra zuzta magát*. A mentők haldokolva vitték a Rókus-kórházba, de az operációs asztalra már mint halott került. Tragikusabbá teszi *Ragályi* Lajos halálát, hogy nem a roszszul járó, vagy leszakadó lift ölte meg, tehát az emberi szerkezetek tökéletlenségének végzete, hanem a saját szórakozottsága. A második emeleten lakott, oda akarta vitetni magát, de már az első emeleten elhagyta a mozgó liftet. S mikor tévedését észrevette és *vissza akart lépni*, a lift már magasabban járt és *Ragályi fejével felé a liftüregbe esett*, ahol hatalmas vértócsában, félholtan terült el. A halálos bal eset híre a déli órákban terjedt el a fővárosban és a legnagyobb megdöbbenést keltette. A katasztrófa talán a lift-rendszerbályok megváltoztatására vezet s esetleg megszünteti azokat a lifteket, amiket a kezelő alul igazít be s aztán az utast a liftfülkében, a véletlen összes lehető bal eseteinek kitéve, magára hagyja.

A katasztrófa.

Ragályi Lajos dr háromnegyedtízkor a Liszt Ferenc-tér 20. szám alatt levő lakásából a Palermo-kávéházba ment reggelizni. Egy óra hosszáig időzött a kávéházban, ahonnan fél-tizenegykor elindult vissza az irodájába. Elhelyezkedett a liften, amelyet *Sziggyártó* János házmester kezelte. A liftkezelő állítása szerint becsukta *Ragályi* a lift ajtaját, jóllehet, máskor nyitva szokta tartani. A liftnak az az oldala, amelyen az ajtó van, a szabadba nyílik. Mikor a lift túlhaladt az első emeleten, a liftkezelő egy jalkiáltást hallott és a következő pillanatban *Ragályi* dr az udvar kövezetére zuhant. *Muzsik* István dr irodavezető nyomban értesítette a mentőket, akik a szerencsétlenül járt ügyvéddel elindultak a Rókus-kórházba. Be már nem szállíthatták, mert az uton meghalt a mentőkocsiban. Koponyatörést szenvedett.

Ezidő szerint lehetetlen megállapítani, hogy mi okozta a szerencsétlenséget. Sőt azt sem lehet tudni, hogy zuhant le *Ragályi* a lift-folyosóról a földszintre. A portás azt állította, hogy a gép nem is ért föl a második emeletre és ő abban a pillanatban állította meg, amint az ügyvéd jalkiáltását hallotta. Teljesen lehetetlennek látszik azonban, hogy *Ragályi* innen zuhant volna le. A lift és a lift-folyosó fala között olyan kicsiny a hely, hogy azon ember nem fér át. Nem is találtak ruhafoszványokat és még az is ki van zárva, hogy itt egy összezuzódott emberi test elérne. Fölmerült az a verzió, hogy a lift fölért a második emeletre, ott *Ragályi* kinyitotta az ajtót, kilépett, ebben a pillanatban a lift fölfelé tovább ment és *Ragályi* ekkor zuhant le. Ez nagyon valószínű, de ellentétben áll a portásnak azzal a határozott állításával, hogy a lift nem ért föl a második emeletre és ő a gépet abban a helyzetben, ahogy az most áll, megállította.

A másik verzió szerint, mikor a lift az első emeletre ért, *Ragályi* szórakozottságában azt hihette, hogy már a második emeleten van, kinyithatta az ajtót, a lift továbbment és *Ragályi* innen, az első emeletről zuhant le. Ennek is ellene szól azonban az, hogy az első emeleti ajtó, mely a lift-folyosóról nyílik, állandóan zárva van és így *Ragályi* nem léphetett ki az első emeleti folyosóra, tehát, ha innen esett volna le, akkor előbb a lift és a fal közé került volna és csak mikor a lift továbbment, esett le. Ruhafoszlánynak, vagy véres nyomoknak kellene azonban lenni, ilyet pedig nem találtak.

A vizsgálat.

A rendőri bizottság féltizenkét órákor hivatalos vizsgálatot tartott. A bizottság tagjai voltak *Horváth* Antal rendőrfogalmazó és *Pénzes* mérnök, aki ezeket mondotta egy hírlapírónak:

— Első pillanatban ugylátszik, mintha rejtelmes és titokzatos volna az eset és mintha ki volna zárva, hogy *Ragályi* kieshetett a liftből. Pedig ez a valószínű. Mikor ugyanis a földszinten beszállt, az ajtót nem csukta be egészen, husz centiméteres rés maradt. Mikor a lift az első emeletre ért, a szórakozott ember azt hihette, hogy megérkezett s *egyik lábával kilépett, míg a másik lába a liften volt*; ekkor kiálthatta, hogy: *Jaj a Krisztusát!* Minden ilyen fajtájú lift, mint ez is, ugy van csinálva, hogy harminc centiméterrel a beállított emelet alatt vagy fölött kinyitható.

A bizottság egyelőre nem vett föl jegyzőkönyvet, mert *Pénzes* mérnök előbb meg akarja hallgatni *Kölber* János mérnök véleményét, aki liftszakértő. A bizottságnak tizenkét órákor jelentették a Rókus telefonján, hogy ott *Ragályi* Lajos meghalt.

A tragikus sorsu ügyvéd három nappal ezelőtt érkezett meg *Hévízről*, ahol reumáját gyógyította. A házbelieknek föltűnt, hogy az utóbbi időben igen mogorva és szomorú volt és még csak vissza se köszönt az embereknek. Ugy tudják, hogy súlyos anyagi bajokkal küzdött, a házbérét mindig késedelemmel fizette, kivéve most augusztusban, amikor több petíciós ügyet kapott az irodája. A júniusi választásoknál *Ragályi* Lajos, aki régebben több cikluson keresztül volt a parlament tagja, Szolnokon lépett föl Nagy Emillel szemben. *Ragályi* Szolnok városában tekintélyes pártja volt, azonban a város körüli falvak legtöbbje Nagy Emil mellett foglalt állást s így Nagy Emil győzött kétezerharmincnyolc szóval *Ragályi* Lajos ezerháromszázhatvanhat szavazata ellenében. *Ragályi* Lajosnak a választás rengeteg költségébe került s ez is hozzájárult vagyoni állapotának megrontásához. A választási költségek egy részével hátrálékban maradt s mikor ezért pörléssel fenyegették, *Jeszzenszky* Sándor miniszterelnökségi államtitkárhoz fordult támogatásért. *Jeszzenszky* Sándor azonban nem adott *Ragályi* Lajosnak pénzt s így a választási költségek egy részéért bepörlöttek.

Mit mond a liftkezelő.

A liftkezelő, *Sziggyártó* János házfelügyelő, egy újságírónak ezeket mondta a szerencsétlenségről:

— Sohasem történt még baj a lifttel. A szerencsétlenség úgy történt, hogy szegény nagyságos ur elnézte az emeletet. Amikor beszállt a liftbe, akkor is hangosan gondolkodott. Még szóltam:

— Parancsol nagyságod? — Azt hittem, nekem beszél. Az első emeleten kinyitotta a belső és a külső ajtót és féllábbal kiléphetett; egy pillanat mult el, de a lift már fölugrott másfél méterre és teste sulya magával rántotta. A külső ajtó csak az emeleteken nyílik, menetközben elzárja az áram.

Az utolsó nap.

Ragályi szerdán este érkezett meg a fővárosba. A nyaralás igen jót tett neki. Fölfrissült, megfiatalodott. Állandóan jókedvű volt. Régi házvezetőnője, *Fekete* Emerencia zokogva mondta egy újságírónak:

— Sohasem nézett ki ilyen jól. Folyton tréfált velem. Ma reggel is, amikor hét után felöltöztettem, azt mondta:

— *Emerencia néni, menjen el Hévízre, ez még magát is megfiatalítja!*

— Egész életében dolgozott, soha ilyen drága, szorgalmas nagyságos urat . . .

Ez az öreg asszony kétségbeesésében a köte nyét szakgatta. Husz év óta szolgálta *Ragályi* Lajost, aki agglegény volt.

A *Ragályi*-iroda vezetője, *Muzsik* István dr, a következőket mondta:

— Én sürgönyöztem haza az ügyvéd urat, mert a petíciók anyaga úgy összegyűlt, hogy egyedül nem bírtam volna földolgozni. Szerdán este érkezett. Soha ilyen jókedvűnek nem láttam. Még az éjszaka két óráig dolgoztunk. *Ostfy* Lajos petícióját védjük, lássa, itt vannak az iratok az íróasztalon. Még ma reggel ebben a karosszékekben ült és két óra hosszat tárgyalt a képviselővel. Tegnap is egész nap dolgozott. Éjfélleg diktált. Reggel egynegyed tíz órákor jöttem az irodába. Hallom, nyolc előtt itt járt régi bizalmas barátja, *Daróczy* Lajos. Ma este *Celldömölkre akart utazni*. A szerencsétlenség híre rögtön az édesanyjához, özvegy *Ragályi* Lőrincnéhez siettem, aki a Koronaherceg-utca harmadik szám alatt lakik a leányával, *Köcsöny* Lajos volt főispán feleségével. A szegény öregasszony már csak a Rókusban látta viszont a fiát, a halálos ágyon! A petíciókat valószínűleg *Telétleni* Ármin dr veszi át. Rettenetes szerencsétlenség . . .

Egy újságíró fönn járt a Kurián, ahova dél táján jutott el *Ragályi* Lajos halálának híre. Öreg kuriai bírók könnyeztek a folyosón. Mindenki szerette és becsülte a nagytehetségű ügyvédet, aki ilyen váratlanul pusztult el.

Ragályi élete.

Ragályi Lajos a borsodmegyei Mezőkövesden született 1857 november 22-dikén. Budapesten végezte jogi tanulmányait, az ügyvédi vizsgát is itt tette le s csakhamar irodát nyitott. Nemsokára fölszólították, hogy egy jó jövedelmű vidéki irodát vegyen át, amire *Ragályi* hajlandónak mutatkozott. Budapestről elköltözött tehát Dunaföldvára s ott ügyvédeskedett. Csakhamar Tolna vármegye törvényhatósági bizottsági tagja lett, majd a megye tiszteletbeli ügyésze. Kétizben volt tagja a képviselőháznak. Először 1892-ben választották meg a sopronmegyei nagybaromi kerületben szabad- elvűpárti programmal. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok miatt kilépett a pártból s ezután a kormányval szemben éles ellenzéki szerepet vitt. A legközelebbi választáson, 1896-ban, pártönkivüli programmal újra megválasztották s ezen a cikluson keresztül mindvégig pártönkivüli maradt. Már az új ciklusban, mely 1901-ben kezdődött, nem volt képviselő. Most, a nyári választások során megint próbálkozott mandátumhoz jutni s a munkapárt ajánlólevelével a szolnoki kerületben lépett föl. Előbb *Hegedüs* Kálmánt jelölte ebben a kerületben a munkapárt, de ő visszalépett, mert hiábavalónak látta a küzdelmet. *Ragályi* vállalta aztán a jelöltséget, bejárta az egész kerületet, de Nagy Emillel szemben kisebbségben maradt. A kuriai bíráskodásnak alapos ismerője volt *Ragályi*, mint választásvédő egyike a legkeresettebb ügyvédeknek. Az új sommás eljárásról és a fizetési meghagyásokról, valamint az örökösödési eljárás magyarázatáról irt jogi munkákat.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor.

Szeptember 10, szombat:	Taifun. (Hegedüs Gyula vendégfölképpel.)
" 11, vasárnap	d. u.: Az ingyenélők.
" 11, "	este: A kis cukros. (Hegedüs Gyula vendégfölképpel)
" 12, hétfő:	Cigánybáró.
" 13, kedd:	A szabin nők elrablása.
" 14, szerda:	Gringoire. — Vera Violetta.
" 15, csütörtök:	A baba.
" 16, péntek:	Bilincsek. (Bemutató.)
" 17, szombat:	Az obsitos.
" 18, vasárnap	d. u.: A vig özvegy.
" 18, "	este: A postásfiú és a huga.
" 19, hétfő:	A postásfiú és a huga.
" 20, kedd:	Amihez minden asszony ért. (Bemutató. A bérlet kezdete.)
" 21, szerda:	Amihez minden asszony ért.
" 22, csütörtök	Gül Baba.
" 23, péntek:	Gül Baba.
" 24, szombat:	Bilincsek.
" 25, vasárnap	d. u.: Falurossza.
" 25, "	este: Az obsitos. (Diszlokálás.)

Hegedüs Gyula.

— A művész első vendégfölképe. —

Hat órákor este érkezett Hegedüs Gyula Szegedre és nyolc órákor már ott volt a színpadon és játszotta az ördögöt avval a nagy művészettel, aminőt színész nála nagyobb és nemesebbet nem produkálhat. Próba nélkül, társait csak hírből ismerve játszott Hegedüs, bizonyítékául annak, hogy minden szava és minden mozdulata maga az élet, a mesterkéeltség nélkül való igazság. Főösleges is róla új dicsőhimnusz zengetni. Hiszen ismeri őt és nagy voltát tiszteli mindenki, hiszen büszkén hivatkozhatunk a nevére, mint amely ugyszólván páratlanul marad följegyezve nemcsak a magyar színpad, hanem talán a világ összes színpadainak történetében. A modern színpad legklasszikusabb művészei közül való.

Művészetének realizmusában és szépségében gyönyörködni, rendkívül sokan jelentek meg ma este a szegedi színházban. Zsufolyva volt a nézőtér és minden fölönás után megújuló tapssal ünnepelte Hegedüs Gyulát, aki régen, hét-nyolc évvel ezelőtt játszott egyszer Szegeden. A második fölönás után, mialatt lenn a közönség meghatva, fölfrissülve és kíváncsi zsihongással várta *Az ördög* folytatását, fölkerestem a művészt az öltözőjében.

Tudvalevő, hogy a nyár elején elég súlyos betegség gyötörte, operáción is átesett, de már teljesen kilábalta a bajból s a nyomai sem látszanak rajta. Éles és erős vonásai a régié és épenséggel nem fáradt nyugtalan, nagy szemének tekintete. Miközben beszélgettünk, elmerengve nézegette az ördög pirosbélésű frakkját:

— Érdekes, még mindig nem kopott el, — mondotta — pedig ma este százhetedszer volt rajtam. Ennyiszor játszottam az ördögöt. Kilencvennyolcszor a Vigszínházban és azután a vidéken.

Akaratlanul is így kellett válaszolnom Hegedüsnek:

— Az ördögnek az a maszkja, amibe ön öltöztette, nem is fog elkopni soha. Örök marad ez az alakítás.

— A művész szerénykedett:

— Ó, mi az én sikerem a konkurrens ördögökéhez képest. Épen a napokban látogatott meg egy ördög-kollégám Amerikából és ő büszkén mondotta el, hogy már több mint háromszázszor játszotta az ördögöt. Igaz, hogy — deklamálva, dehát az amerikai közönség így szereti...

— Különben — folytatta Hegedüs — régi vágyam teljesül most, hogy Szegeden játszom. Minden évben készültem, de csak elmaradt boldog akadályok miatt. Most nagyon boldog vagyok, mert tapasztalom, hogy lelkes és hálás a szegedi közönség. Még egyszer alighanem eljövök ebben az évben és föllépek a Vidéki Újságírók Egyesületének javára. Viszonzásul nem kérek mást, csak egy kis szegedi halpaprikást...

Kezdődött azonban a harmadik fölönás és a beszélgetés félbeszakadt. De még azt az intimtást megtudtam Hegedüs Gyulától,

hogy csak a legritkább esetben maszkirozza ki az arcát, mert ezzel is meg akarja közelíteni a valóságot. Sietett tehát, kifestetlenül, igazi művészváltában a színpadra. A darab végén, mielőtt kimondhatta volna a híres *voilà-t*, percekig nem jutott szóhoz, mert zugó tapssal és lelkes éljenzéssel ünnepelte a szegedi közönség, amely holnap *A taifun*-ban, holnapután pedig a *Kis cukros*-ban látja őt újra.

„Az ördög“ többi szereplője igyekezett minél tökéletesebbé tenni ezt az ünnepies színjátszást. Irjuk a próba nélkül való előadás rovására, hogy ez eléggé nem sikerült. *Lugossy* modorosán játszotta a festőt. *Várnai* Janka a szemtelen Elza szerepében meglehetősen gyöngye volt és a harmadik fölönás kedves jelenetét is elrontotta, csupán *Fodor* Flla és *Kende* Paula játszottak jól. Föl kell még említenünk, hogy a második fölönás „hölgyei és urai“ vérfagyasztó feszességgel ültek és álltak a helyükön. Ők is önfeláldozóan Hegedüs Gyulában gyönyörködtek.

Fehér Árpád.

* **A testőr.** Ez a címe *Molnár* Ferenc új háromfölönásos vígjátékának, amely november havában kerül színpadra a Vigszínház színpadján. A darab egy színész-házaspár életének tragikomédiája, cselekménye egy kalandos szerelmi történet, amelyben a hős, egy elkényeztetett, ünnepelt színész, kettősalakot játszik. A címszerepet *Csontos* Gyula, a női főszerepet *Vársányi* Irén fogja játszani.

* **A szegedi Vigszínház Temesvárott.** *Temesvárról* jelentik: A nyári muzsa kedves bucsuzójául a Modern Nyári Színház-ban e hó tizenötödikén és tizenhatodikán a szegedi Vigszínház kitűnő művészgardája fog vendégszerepeltetni *Krémer* Jenő igazgató vezetésével. A *Makó* Lajos idejéből Temesvárott is nagy elismerés mellett működött igazgatón kívül *K. Hegyi* Lili, a szegedi színház gyönyörűhangu volt primadonnája, *Miklós* Dóra operetténekesnő, *Barcza* Ervina zongoraművésznő, *Földes* Dezső énekesbonvivánt, a pozsonyi színház volt elsőrendű tagja és *Szombathy* Nándor baritonénekes vesznek részt az igazán művészi és kellemesen szórakoztató estélyen, amelyen *Mérő* Béla fog konferálni.

* **A délvidéki szinikerület gyűlése.** A délvidéki szinikerület megtartotta gyűlését Temesvárott, amelyen elhatározták, hogy a délvidéki szinikerületre, miután *Polgár* pozsonyi szinikerület lett, kiírják a pályázatot. A gyűlésen résztvettek: *Issekutz* Aurél alispán, *Hauke* Imre dr polgármester Zombor, *Paulovits* István táblabíró Versec. *Pollák* Győző dr és *Végh* Lajos dr Nagybecskerek, *Henn* Béla Resica és *Polgár* Károly szinikerület. A gyűlés elhatározta, hogy *Polgár* Károly volt vidéki, jelenleg pozsonyi szinikerület 1911. évi szeptember elsejétől fölmentől és egyben kimondta, hogy pályázatot hirdet a délvidéki szinikerületre, három, esetleg hat évre, egy próbaév kikötésével. A szükséges intézkedések megtételével az elnökséget bízták meg. Oravicabánya közönség kérését teljesítették, Oravicát bevették a kerület állomáshelyei közé. Elnökké egyhangulag *Dellimanich* Lajos dr-t, Torontálmegye főispánját, ügyvezető-elökké pedig *Jankó* Ágostont, Torontálmegye alispánját választották meg. A szinikerület választmánya ezután kimondta, hogy őszinte elismeréssel van a volt igazgató, *Polgár* Károly működése iránt, aki mindig igyekezett a közönség igényeit kielégíteni és a magyar színtűgy érdekeit előmozdítani. *Paulovits* István táblabíró sajnálkozásának adott kifejezést afölött, hogy *Issekutz* Aurél alispán nem vesz részt továbbra is a szinikerület választmányában és méltatta *Issekutz*nak épen a délvidéki színészet támogatása, fejlesztése és népszerűsítése körül szerzett érdemeit. A jelenlevők ezután kérték *Issekutz* alispánt, hogy a jövőben is támogassa a szinikerület ügyeit.

* **A szegedi zeneiskola.** A szegedi zeneiskola új palotájának tervét a város tanácsa kiadta a mérnökségnek és a zeneiskolai igazgatónak véleményezés végett.

* **Kölcsönként Tölgyessy-kép.** Az országos magyar képzőművészeti társaság arra kéri Szeged városát, hogy *Tölgyessy* Artur festőművésznek *Hajnali szürküllet* című képét a szegedi képtárból adja kölcsön a speciális Tölgyessy-kiállítás részére. A város eleget fog tenni a kérelemnek.

Ostrom egy kastély ellen.

— Esterházy Károly gróf bravurja. —

(*Saját tudósítónktól.*) Megirtuk már, hogy a cseklési hitbizomány körül évek óta pör folyik. A pör *Esterházy* Károly gróf szentábrahám földbirtokos és az Esterházyak tatai ága között folyik. Nemrégiben a pozsonyi királyi törvényszék, mint hitbizományi bíróság végzést hozott, melylyel Esterházy Károly grófot föl hatalmazta arra, hogy a hitbizományt — saját veszélyére — már a pör eldölte előtt birtokba vegye. Károly gróf közjegyző kíséretében megjelent Cseklészen, azonban hiába próbálta meg ezen végzés alapján a cseklési kastély birtokba vételét. A nemrég elhunyt hitbizományi birtokos özvegye, gróf Esterházy Ferencné kijelentette Károly gróf előtt, hogy az átadást *megtagadja*, mire a gróf kíséretével együtt eltávozott és a közjegyző által kiállított tanúsítvánnyal ismét a bírósághoz fordult birtokba vezetése iránt. A törvényszék azonban a királyi járásbíróshoz, a járásbíróshoz a közigazgatási hatósághoz utasította az ábrahám ágat: segítse be az új birtokost a hitbizományba. Végül pedig a közigazgatási hatóság is illetéktelennek mondotta ki magát arra, hogy Károly grófot a birtoklásba bevezesse. Időközben a hitbizományi hatóság az özvegy grófnét is elutasította azzal a kérelmével, hogy a kastélyban lakhasson és a hitbizományi gazdaságot ideiglenesen tovább vezesse.

A hitbizomány tehát teljesen uratlanul állott. Esterházy Károly gróf azonban, aki egyébként is ismeretes bravuros hajlamairól, nem sokáig tűrte ezt az állapotot. Merész lépésre határozta el magát és a XX. század évtizedében megtörtént az a mulatságos eset, hogy a remek fekvésű, gyönyörű cseklési kastélyt a szó teljes értelmében karhatalommal foglalta el — saját birtokosa. A kastély „bevétele“ hétfőn déli két órákor történt meg. Az ábrahám gróf két meghitt embere tizenkét uradalmi vadász kíséretében behatolt a vár első két kapuján, a személyzet azonban észrevette a dolgot és a kastély legbelső, harmadik kapuját közvetlenül az érkezők előtt becsapta. Ugyanekkor tünt föl a távolban Esterházy Károly gróf nyolcvanlőerejű automobilja, amely óriási sebességgel közeledett a főkapu felé. A főkapu föl is nyílt, amidőn a gróf automobilja alig harminc lépésnyire volt attól. Ugyanigy az utolsó percben nyílt meg a második kapu is a száguldó gép előtt. Ekkor az említett harmadik kapu még be volt csukva. Véletlenül azonban — egy a kastélyban lakó komorna kíváncsisága által — ezt is sikerült kinyitni. A komorna ugyanis, akinek a bentlévők hirtelenében nem magyarázták még el a történeteket, félretolva a kapu retesztét, azon kidugta a fejét és megkérdezte az épen előtte álló ügyvédjelölttől, hogy mi járatban vannak, mire ez bement, a kaput a legutolsó percben kinyitotta, néhány másodpercre rá pedig Esterházy Károly gróf, Esterházy Mihály gróf és ifjabb Esterházy Géza gróf az egybegyűltekkel együtt a kastély belső udvarán termettek. Erre a gróf egyik bizalmasa bejelentette magát az egész különálló szárnyban lakó özvegy gróf Esterházy Ferencnének és átadta neki az új birtokos levelét, amelyben ez kijelenti, hogy mint az ő vendége, az általa lakott összes termeket háborítatlanul megtarthatja, amíg jónak találja. Időközben Esterházy Károly gróf félkörbe állította a kastélynak és a gazdaságoknak gyorsan odaidezett személyzetét, kijelentette, hogy a hitbizományi hatóság őt föltétlenül följosította a hitbizomány birtoklására, ő hajlandó az összes alkalmazottakat: gazdatiszteket, altiszteket, cselédeket, inasokat és szolgálókat szolgálatába venni, egyelőre régi javadalmazásai megmaradása mellett. *Aki hajlandó neki engedelmessé válni, maradjon itt, aki nem, az távozzék a helyszínéről.* Az egész jelen volt személyzet kijelentette, hogy a szolgálatot vállalja és a grófot

azontul segítette a kastély és a mellékhelyiségek birtokba vételében, amire igen rászorult, mert a helyiségek kulcsai nem voltak föltalálhatóak s ma sem kerültek még elő.

SZEZÓN

Egy szeladon önvallomása.

Most, amikor minden virág hervad, nyugodtan letárgyalhatom a nyári szerelmi kalandjaimat. Mert voltak. Hisz a nap hevítő sugara átmelegíti a sziveket, fölkorbácsolja a vért és ha valaki beszélni is tud az asszonyok nyelvén, — nem dicsekvésképen mondom — de az könnyen arat sikert, akarom mondani szerelmet. Hát tetszik tudni, fehérbejártam, alabástromszinű voltam, de idehaza voltam Szegeden és ez némileg degusztálólólag hatott keblemre, amely egy idő óta, nem tudom, mért, dagadó kedvében van. Hát csak dagadjon. Volt azonban egy kis bajom. Dohány dolgában rosszul voltam eleresztve és ezért kénytelen voltam elhelyezni holmijaimat, — ami négy aranygyűrűből állott, amelyeket szerelmi zálogul kaptam a télen — Zalog bácsinál, aki, hogy Zeus bocsássa meg bűneit, gondját is fogja viselni. Négy gyűrűvel szegényebb voltam és egy cédulával, meg hetven koronával indultam neki egy rend fehér ruhában a nyárnak. Junius eleje volt. A Stefánián robotoltam naphosszat. Észre venni ugyancsak nem akartak, bár akkora virágot tűztem a gomblyukamba, mint egy bokréta, szemeim pedig majd kifolytak, úgy gusztáltam a bokákat, a csupasz nyakakat. És uramisten, egyszerre csak fehérben, piros kalapban, mintha menuettet járna, jött felém. Meglátni és megszeretni őt egy másodperc műve volt. A szememet forgattam és ha jól emlékszem, ilyen bókot sugtam a fülébe:

— Édes kis Dögöm, ha egyszer végigcsokolhatná ajkam a szádat, a nagy, husos szádat, mily boldog volnék.

Mire ő röviden hasonló tónusban válaszolt:

— Édes Undokom, vagy Utálatosom, eredj innen, mert egy beleprűcskölök a gyomrocskádba, hogy elmegy a kedved a csóktól.

Erre az energikus kijelentésre határozottan megijedtem és csak aztán ösmertem meg a nőt, az isteni nőt, hogy pesti zsurokon találkoztunk. Miután a múlt télen ott hasonló tónus uralkodott, a tárgyalást tovább is ugyanabban a hangnemben folytattam:

— Mióta megláttam, nagy frász leli a szivemet. Szeretnék lábai elé borulni, hogy elbőgjem azt az érzést, ami most a lelkemet áthatja, szeretném maga elé pökni, édes Dögöcském, mindazt, ami magának a legkedvesebb.

— Karacsoljon csak oh, nagy Undok és bőgjön csak oh, nagy, frászteli szive, hisz én ugyanis érzéketlen vagyok az ilyesmikhez és hideg vagyok, mint a kocsonya.

Miután az ellentétek vonzzák egymást (igy tanultam az iskolában) nem sokat haboztam, fölrugtam magamat a földről, átkaptam derekát és csupasz nyakába úgy belecsókoltam, hogy májfolt maradt a helyén.

Ájulás helyett beleje rugott az orromba, hogy eleredt a vérem. A szép fehér ruha alabástromszine oda lett. De kárpótolt a nő, mert az a rugás, amit belémhelyezett, az ő szivét sebezte meg.

Akkor nyár volt, most pedig nyárutója van és mi ketten, ő meg én, érezzük ezt a legjobban. Ő már nem rug, én meg nem csókolok többet a csupasz nyakába (már gallért visel) és várjuk a telet.

A vallomást följegyezte

—de.

Ehrlich és Quéry.

— Vélemény a francia orvos szérumáról. —

(Saját tudósítónktól.) Ehrlich tanár csodálatra méltó fölfedezése után most az egész világon fokozott érdeklődést mutatnak az orvosok a vérbaaj gyógyításmódja iránt. Persze, már konkurrens is akadt az Ehrlich 606-nak, egy párisi orvos szeretne új babérokhoz jutni. Quéry dr francia orvos évek óta kísérletezik vérbaajellenes szérumával, amely szerves-szérum olyan, amilyent például a diftéria ellen is használnak. A legfrissebb párisi meglepetésről Selley József dr főorvos, akitől a *Délmagyarország* tudósítója ebben az ügyben fölvilágosítást kért, a következőket mondta:

— Quéry dr szérumáról a francia lapokban olvastam. Nem kételkedem senki tudományos meggyőződésének jóhiszeműségében, mégis a legnagyobb skepticizmussal kell fogadnom a francia orvos fölfedezését, míg másoknak az új szérum körül szerzett tapasztalatairól nem szereztünk tudomást. Quéry a lues kórokozójának sokalaku (polymorph) mikroorganizmust irt le. Már évekkel ezelőtt Van Niessen nevű német orvos hasonlóképpen ilyen polymorph kórokozót talált, melyről azonban később kiderült, hogy a vérbaajjal semmi összefüggésben nincs. A Quéry-féle baktériumot hasonló sors fogja érni. A vérbaaj kórokozóját ismerjük. A Schaudinn-féle spirochaeta okozza a luest. Ehez többé kétség nem fér. Ami az új szérumot illeti, ez az immunitás-tan elvei szerint készül. Mások hasonló szérumokkal már próbálkoztak, minden eredmény nélkül. Az új szérumra vonatkozólag persze mások vizsgálatait és tapasztalatait meg kell várnunk, míg döntő véleményt mondhatnak. Teljesen kizártnak tartom azonban, hogy az *Ehrlich-féle szerrel a versenyt kiállhatná*. Hogy preventive adassék a lues ellen, azt nem tudom helyeselni.

Ez az orvosi szakvélemény a maga értékére szállítja le a nagy lármával bejelentett Quéry-féle szérumot. A francia lapok diadalkiáltásai eljutottak ugyan hozzánk is, de a magyar orvosok — igen helyesen — fokozott óvatossággal vannak minden, ehez hasonló megváltó csodaszerekkel szemben.

Izgalmas hajszja a bihari haramia után.

— Jenő főherceg a betyárokról. —

(Saját tudósítónktól.) Legendás betyárrá vált a berettyói Rózsa Sándor, a háromszoros gyilkos, Vitális Imre. Már nóta is van róla, a gonosztevővé züllött gazdáról, akit három vármegye csendőrsége hajszol gyilkos igyekezettel. Vitális föl-fölbukkan üldözői előtt. Tüzelnek rá, de a haramia boszorkányos gyorsasággal tűnik el a rengetegben. Az egész környék népe retteg tőle. Az agyonlőtt *Váradi* őrsvezetőt tegnap boncolták föl. Megállapították, hogy a gyilkos puskájából huszonhát sörét érte és szétroncsolta agyvelejét, gégejét és tüdejét. Hasonló söréteket találtak a Vitális másik két áldozatában, *Szirb* György marhakereskedő és *Bacsa* Zsuzsannának, a gyilkos anyósának holttestében.

A csendőrök csütörtökön nappal és éjjel folytatták a hajszát. Valóságos haditerv szerint dolgoznak. Körülzárták Berettyószentmárton határát és megszállták a hegyet. Többen látták, hogy Vitális beosont a faluba, a felesége házába, majd a kukoricásban menekült. Mindössze egy kis élelmiszert és egy üveg sörétet vitt magával. A fegyveres éjjeli őr látta Vitalist átugrani a palánkon, de úgy meg volt ijedve, hogy mire magához tért, a betyár már tul volt ungonberken. Tegnap délelőtt egy gulyást támadott meg *Mezősáson* a haramia. Elvette kenyérét, szalonnáját, azután odébb állt. Este már *Zsákán* járt, ahol elrabolta egy napszámosasszony hatvan krajcárját és kenyérét.

A csendőrök Berettyószentmárton és Berettyóújfalun határa között erős *ostromláncot* vontak. A temető árkában és máshol is *buvóhelyeket* ástak s minden ilyen gödörben három-három csendőr áll lesben. A jegyzői lakban *Erkényi* Gyula csendőrfőhadnagy és *Vajk* Imre csendőrhadnagy van elszállásolva. Ők vezetik a nyomozást. A vakmerő betyár, hogy megtréfálja üldözőit, látogatást tett a tisztelnél. Éjjel tizenegy órakor átmászott a palánkon. Már majdnem átvette magát, amikor megpillantotta őt Paradi csendőrtizedes.

— Álj! — kiáltotta rá.

— Van eszemben, — szólt csufondáros hangon Vitális.

A tizedes rátüzelte, mire Vitális átbukott a palánkon. A tüzelésre összefutottak a csendőrök, de Vitálisnak csak hült helyét találták. Az bizonyos, hogy a betyár *mégsebesült*, még pedig valószínűleg a karján. Tizennégy járőr üldözőbe vette s még éjjel két órakor is folyt az eredménytelen hajszja. *Száznegyvennyolc* csendőr nyolcas csoportokban megszállta a hegyet és a földeket. Azt hiszik, hogy még holnap kézrekerítik a rablógyilkost.

Tegnap délután Jenő főherceg Kolozsvárról jövet, automobilon keresztül utazott Berettyóújfalun. Látva a sok csendőrt, megállította a gépkocsiját és megkérdezte, mi történt. *Végváry* csendőrmester jelentést tett a főhercegnek az esetről, mire a főherceg így szólt:

— *Furcsa, hát még mindig vannak betyárok Magyarországon? Nem is tudtam.*

A főherceg ezután tovább folytatta utazását. És tovább bujdosik Vitális Imre is, akit üldöznek, hajszolnak és talán még automobillal se tudnak utólni.

NAPI HIREK

— **Némethy államtitkár Szegeden.** Némethy Károly belügyminiszteri államtitkár résztvesz a városok temesvári kongresszusán. *Lázár* György dr polgármester levelet irt az államtitkárnak és megkérte, hogy Szegeden átutazva, tartson itt pihenőt és tekintse meg a várost.

— **Toronyzene.** Erzsébet királyasszony halála évfordulóján, szeptember tizedikén toronyzene lesz a szegedi városházán. A katonai zenekar a Himnusz, azután egy gyászdalt, végül a Szózatot fogja a torony erkélyéről eljátszani.

— **A miniszter köszönete.** A belügyminiszter köszönetet mondott Szeged városának, amiért a krassószörényi árvízkarosultak részére ezerkétszázharmincnyolc korona nyolcvannégy fillért gyűjtött.

— **Államsegély a szegedi múzeumnak.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a szegedi városi múzeum és Somogyi-könyvtár részére háromezerhat száz korona államsegélyt engedélyezett.

— **A Temesvári Társadalomtudományi Társaság megalakulása.** Temesvár kulturális és szellemi élete a közel jövőben ismét egy fejlődésre hivatott intézménnyel gyarapodik, amennyiben a Temesvári Társadalomtudományi Társaság még e hó folyamán megalakul. A tevékeny munkára készülő társaság főnállása a tagok nagyszámu jelentkezése által már biztosítva van. Az alakuló ülés szeptember hó második felében lesz és a társadalomtudományok hazai vezérferfiái közül számosan — köztük az európai hírnévű tudós, *Pikler* is — résztvesznek rajta.

— **Kreccsányi Kálmán jubileuma.** A székesfővárosi államrendőrség detektívosztálya, bűnügyi osztálya és egész tisztikara ma jubilálta *Kreccsányi* Kálmán rendőrtanácsos detektív-főnököt, aki a mai napon töltötte be államrendőrségi szolgálatának huszonötödik évét. A detektívosztály nagytermében összegyűltek a detektívek és a detektívosztály tisztikara, mikor *Kreccsányi* Antal Lajos detektívfelügyelő, rendőrfogalmazó üdvözölte. Ezután átadta a detektívosztály tisztikarának ajándékát, amely ezüst plakett, a tisztikar arcképével ellátva. Erre *Nemes* Sándor, a testület legidősebb detektívje üdvözölte.

zölte a detektívönököt. Nemes szavai után lehallott a lepel Krecsányi Kálmán arcképéről, amelyet a jubileum alkalmából a detektívtestület megfestetett, majd átnyújtottak egy ezüstből készült tintatartót. *Krecsányi Kálmán* rendőrtanácsos mélyen meghatva mondott köszönetet a szeretetteljes üdvözlésért. A rendőrtanácsosnál megjelent a bűnügyi osztály tisztikara is, amelyet *Tóth János* rendőrkapitány, a bűnügyi osztály helyettes vezetője vezetett. *Boda Dezső* főkapitány és *Pekáry Ferenc* főkapitányi helyettes is sok szerencsét kívántak az ünnepeltnek.

— **A szeged-dorozsmai villamos.** Megírtuk, hogy Dorozsma képviselőtestülete kedvezően fogadta a kiépítendő dorozsmai villamosvasut ügyét s hogy egyben villamosvilágítással is el akarja látni a községet. A dorozsmai képviselőtestület egészen a dorozsmai fűrdőig ki akarja majd vezetni a villamosvasutat s minderről a következő, Szeged városához ma megküldött határozatot hozta:

A képviselőtestületi közgyűlés ezidő szerinti hangulata gyanánt megállapított, hogy a község részéről a villamosvasut építési céljaira a tényleges hiányként jelentkező összegnek egynegyedrészét öt évre szubvenció gyanánt a bizottság által kilátásba helyezhető az esetben, ha a villamosvasuti közlekedés létesítésével egyidejűleg a villamosvilágítás kérdése is megoldást nyer s ha a szegedi közuti vaspálya-társaság kötelezettséget vállal arra nézve, hogy a villamosvasutat folytatólag a Kiskundorozsma község tulajdonát képező sziksós fűrdőig kiépített akkor, mikor a Szeged-Rókus indóháztól a kiskundorozsmai Templom-térig kiépített villamosvasut tisztán hat százalékot jövedelmez. Miről *Czékus Imre* főbíró, küldött-ségi elnök jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő. Jegyezte és kiadta: *Tajthy* s. k., jegyző.

A szeged-dorozsmai villamosvasut ügyében szeptember tizenhatodikán folytatják a tárgyalást Szegeden, *Lázár György* dr polgármester elnöklésével.

— **A rókusai templom.** A szeged-rókusai új templom felülvizsgálatát befejezték. A kisebb hiányoktól eltekintve, a vizsgálat mindent rendben talált.

— **A szegedi szerb konviktus.** A szerb-bánsági érdekelttség Szegeden szerb konviktust létesít. A város Újszegeden két hold telket ad erre a célra. A tanács ma fölhívta a vagyonszűkületet, hogy válaszson területet Újszegeden.

— **A szegedi Rákóczi-szobor Rómában.** Rákóczi fejedelem szegedi lovaszobrát ifjú *Vastagh György* szobrászművész készíti. A szobor már teljesen kész, de annak az idén való leleplezése elmarad. A művész ugyanis levelet irt *Lázár György* dr polgármesternek, akit arra kér, hogy eszközölje ki részére, hogy a szobrot a leleplezés előtt kivihesse Rómába, a vilákiállításra. A művész ugyanis nagyra tartja ezt az alkotását s azt hiszi, hogy avval a római vilákiállítás nagy diadalt fog aratni. A szobrot ennél fogva a jövő év őszén kívánna a művész leleplezni. A polgármester a művész levélét átküldte *Jedlicska Béla* dr szoborbizottsági elnöknek letárgyalás végett.

— **Novák József betegsége.** A Pallavicini-uradalmak jószágkormányzója: *Novák József*, a vármegyei nemzeti munkapárt egyik vezére, még mindig beteg. *Novák Józsefet* legutóbb föl szállították Budapestre, a Szent János-kórházi szanatóriumba s ott vették gondos ápolás alá.

— **A szegedi fogadalmi templom.** *Lázár György* dr polgármester legutóbb meglátogatta *Schulek* Frigyes udvari tanácsost, a szegedi fogadalmi templom zseniális tervezőjét. A tanács bemutatta a polgármesternek a fogadalmi templom kész modelljét, melyet egy hét leforgása alatt leküld Szegedre. Lejön maga a nagyhirű műépítész is, hogy személyesen tárgyaljon a fogadalmi templombizottsággal az építkezés kiviteléről. A nagyszabású és nagyarányú templom modelljére az volt a megjegyzése a polgármesternek, hogy annak tornyai magasak az

épülethez képest. Annak dacára, hogy ez a kivitelnél esetleg nem is lesz szembeötlő, *Schulek* tanár megfontolás tárgyává fogja tenni a polgármester megjegyzését.

— **A szegedi szobrok.** *Lázár György* dr polgármester Budapesten látogatást tett *Strobl* Alajos és *Zala György* szobrászművészeknél. *Strobl* tudvalevőleg *Széchenyi István* gróf, a legnagyobb magyar, *Zala* pedig *Deák Ferenc*, a haza bölcse szegedi szobrát készíti. Mind a két műteremben serény munka folyik s mind a két művész kijelentette, hogy a szobrok a jövő év tavaszán minden körülmények között le lesznek leleplezhetők.

— **Arany János nagykőrösi szobra.** *Arany János* szobrát szeptember huszonötödikén leleplezik le Nagykőrösön. A nagy költő ugyanis mint tanár működött a református főgimnáziumban. Az ünnepségre meghívták a szegedi *Dugonics-Társaságot*, melyet *Kovács József* alelnök fog képviselni, aki koszorút is fog helyezni a szoborra.

— **Beketow, az új honpolgár.** A *Beketow-cirkusz* tulajdonosa, *Beketow Mátyás*, ma dél előtt magyar honpolgárrá lett. Megjelent a budapesti polgármesteri hivatalban és letette az állampolgári esküt. *Beketow* eddig orosz alattvaló volt és ilyen minőségben is elég jól folyt a dolga. A fehér cár birodalmában nagyszerű földbirtoka, Budapesten pedig pompás vállalata van. Hogy miért lett hirtelen és meglehetősen titokban magyar alattvaló? Ennek is egy kis gazdasági háttere van. *Beketow* három ezer korona évi bért fizet a fővárosnak, de a szerződés a jövő évben lejár. Ezt a kedvezményes szerződést akarja biztosítani az ügyes direktor és ezért lépett át a magyar állam kötelékébe.

— **A pápa a modernizmus ellen.** Rómából jelentik: Érdekes előzményei voltak a *Motu proprio* rendeletnek, amelyben a pápa élesen kelt ki a klérus körében egére inkább elhatalmasodó modernizmus ellen. Sűrűn jöttek a jelentések a szentszékhez, hogy ugyszólván titkos szövetség alakult a katolikus klérus kebelében, a szemináriumok tanári kara és növendékei titkon leveleznek a világ minden részében és közvetítik a modernizmus tanait. Nagyon megrémült a Vatikán ettől az ujkori mozgalomtól és nem volt nehéz a pápát megnyerni a radikális rendszabály számára, mert *X. Pius* pápa retteg a modernizmus szellemétől.

— **Szabadkőműves-kongresszus Brüsszelben.** Brüsszelben ma nyílt meg a szabadkőművesek kongresszusa, amelyen a világ valamennyi szabadkőműves-nagypáholya megjelenik. A szabadkőművesség minden országban külön egységet alkot, mely a más országgal szemben semmi bensőbb szervezeti kapcsolatban nincs; minden nemzetnek a maga szabadkőművessége szuverén, teljesen független a más nemzetétől. A kongresszus mindamellett foglalkozni fog olyan kérdésekkel, amelyek az egész világ szabadkőművességét érdeklik és érintik, a nemzetközi nagy jelentőségű ügyek, amelyek általános emberi vonatkozásúak s nemcsak a szabadkőművesek, hanem más profán egyesületek részéről is ilyen nemzetközi összejöveteleken tárgyalatnak, mint például a békekongresszusok tárgyai. Az egész világ szabadkőművességét érintő és érdeklő, összesen három ilyen kérdés kerül most Brüsszelben tárgyalásra. A kongresszuson ötszáz különböző nagypáholy képviselteti magát. Elnöke a belga nagypáholy nagymestere: *Descamps József* dr lesz. A kérdések elseje a szervezetre vonatkozik, mely a nemzetközi iroda alapszabályainak módosítását tárgyalja, előadója *Hasse* volt belga nagymester; a második kérdés, melynek előadója *A. Sluys*, így hangzik: „A lelkiismeret szabadsága lévén az egyetemes szabadkőművesség elveinek alapja, keresendők azok a módszerek, melyek a (különböző fölfogású) szabadkőműves-hatóságok (nagypáholyok) közt a testvéri kapcsolatot létrehozni alkalmasak és megtalálni az eszközöket arra, hogy a lelkiismeret szabadsága a profán világ minden országában biztosítottassék.” A harmadik kérdés, melynek előadója *La Fontaine* belga szenátor, a következő: „A szabadkőművességnek minő módon kötelessége közreműködni abban, hogy az egész világ békés szervezését előmozdítsa.”

— **Zsidó katonák a hadseregben.** Egy *Frühling* Mór névű bécsi író most fölhívást tesz közzé az osztrák-magyar nagyobb hírlapokban, amelyben arra kéri a községet, hogy a „Zsidóság az osztrák és magyar hadseregben” című és legközelebb sajtó alól megjelenő mű-

véhez, amelyet legfelsőbb engedély folytán a császári és királyi hadi levéltár okmányai alapján készített, a netalán még magántulajdonban létező adatokat juttassák hozzá.

Frühling szóbanforgó munkálata tartalmazni fogja az osztrák-magyar hadsereg ama zsidó felekezeti tagjainak névsorát és életrajzi adatait, akik a közöshadseregben 1848 óta eltöltött szolgálati működésük tartama alatt az arany vitézségi érmet, az első nagy másodosztályu ezüst vitézségi érmet, avagy vitéz magaviseletükért a legfőbb hadur elismerő kitüntetésében részesültek. A legközelebb kiadásban megjelenő munkálat adataiból sikerült a következő szemelvényeket megszerezniünk:

A vitézségi aranyérem tulajdonosai: 1848. *Bogdán Lázár*, született *Baján*, 1822. Az ötödik huszárezred altisztje. 1859. *Gang Jónás*, született *Komáromban* 1834. A negyvenhetedik gyalogezred altisztje. 1866. *Fischer Salamon*, született *Veprovácon*, 1837. A huszonharmadik gyalogezred altisztje. *Az elsőosztályu vitézségi ezüstérem birtokosai:* 1859. *Fürst Hermán*, született *Balatonkeresztúron*, 1835. A nyolcadik tüzérezred őrmestere. *Gellmann Sámuel*, született *Enolsón*, 1834. A tizenkettedik gyalogezred altisztje. *Klein Vilmos*, született *Poltán*, 1833. A tizennegyedik gyalogezredben altiszt. *Matkovic David*, született *Szatmárt*, 1837. A harminckilencedik gyalogezredben közlegény. *Rechnitzer Salamon*, hahóti születésű, közlegény az ötvenharmadik gyalogezredben. A kimutatás azután még harmincegy zsidó vallású közöshadseregbeli katonát sorol föl névszerint, akik a másodosztályu vitézségi ezüstérem birtokában voltak.

— **Orosz nagyherceg Fiumében.** A Balti-tenger orosz flottájának két hadihajójával *Szigulevics* nagyherceg ma Fiuméba érkezett. Innen Bécsbe utazott és csak napok mulva megy vissza Szentpétervárra.

— **Szerencsétlenül járt aviatikusok.** Bécsből jelentik: A tegnap szerencsétlenül járt *Warchalowski Károly* aviatikusnak jobb felső combcsontja tört el és előreláthatólag négy-öt heti kórházi ápolásra lesz szükség, amíg egészen fölgyógyul.

Párisból jelentik: *Parisot* aviatikus ma reggel egy *Fahrman*-féle biplánon föl szállt a *Petit le moulini* gyakorlótérre és berepült *Párisba*. *Parisot* körülrepülte az *Eiffel-tornyot*, átrepült az *elyséei* mezőkön és aztán az *Invalides des Esplanadon* le akart szállani, miközben egy gázlámpát feldöntött. A repülőgép megsérült, a földhöz vágódott és az aviatikus eszméletlenül terült el a kövezeten. Az orvosi vizsgálatkor *Parisot*-nál egyelőre csak néhány bőrhorzsolást konstataáltak, de lehet, hogy belső sérüléseket is szenvedett.

Pécsről jelentik: *Verseghy* aviatikus, aki a napokban sikeres fölzállást rendezett *Pécsen*, ma meg akarta ismételni a repülést. Próbafölzállást tartott; alig emelkedett azonban a gép ötven méter magasságba, lezuhant. *Verseghy* könnyebben megsérült, a gép pedig összevissza tört.

— **A könnyelmű élet.** *Budapestről* jelentik: Egy tizenéves fiatalember, *Engel Tibor*, *Fonciére* hivatalnok. Öngyilkosságot követett el ma éjszaka *Eötvös-utca* nyolcadik szám alatti lakásán. Három óraker jött haza valamelyik éjszakai kávéházból, revolvert fogott és fejbelötte magát. Nem volt senki a lakásban és mielőtt bezárkózott volna, a következő zavaros tartalmu levelet dobta be az egyik szomszéd lakó ablakán:

Kedves Nagysád!

Nagyon szépen kérném, míg rokonok jönnek, ha mama hazajönne, mellette tartózkodni, mert félek, hogy öngyilkosságot követ el.

Hivők
Engel Tibor.

Mikor a levelet elolvasták, *Engel* már agyonlőtte magát. Elküldtek az anyjéért, aki egy rokonánál tartózkodott. A bankhivatalnokot ma reggel a *Rókus-kórházba* szállították. Alig van remény rá, hogy fölépül.

— **Az odesszai pestis.** *Pétervárról* jelentik: A belügyminisztériumhoz *Odesszából*, a pestisjárvány leküzdése ügyében intézkedő főorvostól a következő távirat érkezett: Az összes *Odesszából* elinduló hajókon a patkányokat kiirtják az utasokat és a legénységet elindulás előtt orvosilag megvizsgálják. A pályaudvarról induló

összes vonatokat megvizsgálják, a pályaudvar helyiségében és raktáraiban kiirtják a patkányokat. A tőzsdebizottság elhatározta, hogy az oroszországi és külföldi kereskedelmi szervezetekhez értesítést intéz, amelyben rá fog mutatni arra, hogy a pestis ellen tett erélyes intézkedések következtében a járvány enyhül és a pestis óriási pusztításairól elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. A kereskedelmi forgalom a külfölddel akadálytalanul folytatható.

— **Öreg ember szerelme.** *Ujfehértón* híres nőcsábító hírében állott *Janik Ignác* gazda. Igaz, hogy Janik ötvenhat éves már, de sohase nézett korához illő nőkre, hanem mindig fiatal tizenhatszáz éves leányok tetszettek neki. Janik özvegyember lévén, egy napon azzal állt elő, hogy megnősül. El akarta venni legújabb szerelmét, *Balog Mariskát*, aki harmincnégy évvel volt fiatalabb nála. A család főháborodva tárgyalta a dolgot s rávette az ötvenhat éves embert, hogy egy csinos, de meglévő koru menyecskével kössön házasságot. Janik elvette a menyecskét, de *Balog Máriát* tovább szerette. A leány, miután céltalannak látta az idős emberrel való viszonyt, elhagyta. Ezt nem tudta elviselni *Janik Ignác* s tegnap fölkereste *Balog Máriát*, akinek kijelentette, hogy él-hal érte. A leány elutasította ismét.

— Nohát akkor, *Mari*, isten veled — mondta az öreg szerelmes és revolvert rántva, *főbe-lötte* magát.

— **A tisztiszolgák végnapjai.** A három esztendő katonai gyöngyvetnek- eddig voltak kiváltságosai is. Azok, akiket az irodába osztottak be és azok, akik a tisztek mellé kerültek házi szolgálattételre. Ez az utóbbi kiváltság nemsokára megszűnik. Szegény kutyamosók oldalukra köthetik a bajonettet, együtt menelhetnek a többi bundással, a tisztek is be-mehetnek a cupringerhez és együtt küzdhetnek cselédmizériában a civilekkel. Bécsből jelentik, hogy a hadügyminisztériumban kidolgozták a tervezetet a tisztiszolgai intézmény mielőbbi megszüntetésére. Borzasztó kára a haderőnek, hogy tizezer katonát von el évenként a létszámból és így abban állapotok meg, hogy pénzbeli kárpótlást adnak a tiszturaknak a fiukért. Az új rendszer egy-két hónapon belül életbelép.

— **Tömörkény pusztulása.** Hirt adtunk a héten arról a rettenetes pusztításról, amelyet a múlt heti vihar a szomszédos Tömörkény községben véghez vitt. A lakosság nyomora óriási, a kár oly nagy, hogy egész valóságában még ma sem lehet fölbecsülni. *Nagy Sándor* dr alispán személyesen járt Tömörkényben és ami segélyt nyújthatott pillanatnyilag, azt nyomban utalványozta is a csongrádmegyei pénztárból. Intézkedett az alispán a kár hatósági fölbecsülése iránt és sürgős elterjesztést tett a belügyminisztériumhoz Tömörkény népének fölsegítése dolgában. Ugy hirdik különben, hogy az egész vármegyére és vidékre kiterjedő segélyakció indul meg a nyomorba jutott emberek fölsegítése iránt.

— **Zay Elemér újabb afférje.** *Lippáról* jelentik: Kinos incidensnek voltak tanúi szerdán délután *Lippafüred* nyaralói. *Zay Elemér*, a szegedi harmadik honvédszászrezred tartósan szabadságot hadnagya az egyik legforgalmasabb utcán teltleg inzultálta *Mainovitz Márton* közismert nagyvállalkozót. *Zay*-nak legutóbb *Aradon* volt kinos afférje, amikor *Brassay Ernő* adótisztet támadta meg és vagdalta össze az utcán. Emiatt az ügy miatt szabadságot tartósan. A *Lippafüredi* afférnek lovagias uton lesz folytatása.

— **Amerikában öngyilkos magyar.** *New-yorkban*, mint onnan jelentik, a minap öngyilkossá lett a magyar kolónia egyik ismertebb tagja: *Feder Brunó* helyszerző. *Federnek* régebben sikerült magának szép ekszisztenciát biztosítania, meg is nősült, utóbb azonban kezdte elhanyagolni a dolgait és a newyorki magyarok szokott példája szerint kártyára adta magát. Szenvedélyes játékos lett és nem törődött többé sem az üzletével, sem a családjával. De a játékban nem kedvezett neki a szerencse és erre öngyilkos lett az egyik newyorki szállodában. A felesége számára levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, azért öli meg magát, hogy az asszony könnyen és kényelmesen szabaduljon tőle s ne álljon többé semmi megérdemelt boldogsága útjába.

— **Felhőszakadás, havazás.** *Prágából* jelentik: Tizenkét órája egyfolytában szakad az eső. A városban a mélyebben fekvő utcák víz

alatt állanak. Az Érc-hegységben és az Óriás-erdőben erősen havazik. Egész Csehországban felhőszakadás van és árvíz fenyeget. — *Vág-ujhelyről* táviratozzák: A Vágkiöntött és nagy területeket árasztott el. — *Körmöcbányán* tegnap és ma nagy felhőszakadás volt. A folytonos esőzéstől a burgonya elrohadt.

— **Halál tolatás közben.** *Zombolyáról* táviratozzák: *Kiss József* péklegény az állomás utközönél elaludt. Ma hajnalban tolatás közben a legényt egy vagon agyonnyomta.

— **Hat revolvergolyó egy emberben.** *Kis-teleken* tegnap éjjel *Oldal András* cipész borozgatott *Pintér Antal* cipésszel a korcsmában. Valami fölött összevesztek, mire *Pintér* revolvert rántott elő és hatszor egymásután társára lött. Mind a hat lövés talált. Négy golyó *Oldal* nyakszirtjébe, egy a koponyájába, egy pedig a balkarjába furódott. Ma reggel szállították be a mentők a súlyosan megsebesült cipészt a szegedi kórházba, ahol megoperálták, de még nem sikerült valamennyi golyót eltávolítani a testéből. A sérülések életveszélyesek. A lövöldöző cipészt a csendőrök letartóztatták; azt vallja, hogy tökrészeg volt és semmit sem tud az esetről.

— **Nincs sacharin-csempészet.** *Budapest-ről* jelentik: Híre kelt, hogy újabb sacharin-csempészet után kutat a rendőrség a fővárosban *Zágrábban* ugyanis gyanuba vették *Kraics János* horvát kereskedőt, hogy sacharint akart eladni. *Kraics* bevallotta, hogy a sacharint *Budapest-ről* kapta. A fővárosi rendőrségnek az volt a gyanuja, hogy a *Zsigmond-utca 24.* számú házban lakó *Dózsa Gyuláné* küldte el az árut *Zágrába*. Ma aztán kiderült, hogy szó sincs újabb sacharin-csempészetéről. A zágrábi kereskedő ugyanis még abból az időből tartozott egy fővárosi cégnek, illetve *Molnár Manónak*, a cég alkalmazottjának, sacharinért kétezernegyszáz koronával. Mint becsületes ember, ezt a pénzt most, amikor esedékes volt, megküldötte a már előre megbeszélte címre, *Dózsa Gyuláné*nek, *Zsigmond-utca 24.* szám alá, *Molnár Manó* részére. A pénzküldeményről értesítették a II. kerületi kapitányságot is, amelynek vezetője, *Arányi Taksony* rendőrtanácsos *Dózsáné* lakásán házkutatást tartott. *Dózsáné* azonban ki sem hallgatták, mert a házkutatásnál semmit sem találtak és az ügyet, mint a hatodik kerületbe tartozót, mert *Molnár Manó* az *Aréna-ut 68.* szám alatt lakik, áttették a hatodik kerületbe. Itten *Jesszenszky Gellért* rendőrkapitány és *Kisteleky Imre* dr rendőrfogalmazó megállapították, hogy újabb sacharin-csempészet nem történt, a pénz régebben küldött sacharinért érkezett.

— **Harc a korcsmáros és korcsmárosné között.** A ma esti órákban nagy csődület támadt a *Petőfi Sándor-sugárut 40-ik* szám alatt levő korcsma előtt. *Kordás Ferenc* korcsmáros nagyon leitta magát és belekötött a feleségébe, aki szemrehányást tett az urának a részegsége miatt. *Kordás* erre annyira fölhevült, hogy néhány szódásüveget ragadott a kezébe és azokat az asszony fejéhez vagdosta. Majd székkal támadt neki a megriadt asszonynak, aki a konyhába menekült, de a földühödött ember utána futott és addig ütötte agyba-főbe a feleségét, amíg az eszméletlenül terült el a földön. A verekedés nagy lármájára összefutott az egész utca, majd a rendőrök és a mentőket hívták elő. A megvadult korcsmárost bekisérték a rendőrségre, az asszonyt pedig súlyos sérüléssel a kórházba szállították.

— **Baleset a mosóintézetben.** Ma este a *Tábor-utca* negyedik szám alatt levő mosóintézetben *Kocsányi Erzsébet* vasalóleány balkezének négy ujját az egyik gép levágta. A szerencsétlenséget vigyázatlanság idézte elő. A leányt az előhívott mentők beszállították a kórházba. A vasalóleány a baleset miatt hosszú ideig munkaképtelen marad.

— **Letartóztatott magyar katona.** *Belgrádból* jelentik: Nagy föltűnést keltett *Belgrádban* egy magyar katona letartóztatása. A budapesti helyőrség egyik altisztjét, *Nikolics* őrmestert tegnap a *belgrádi erődök között* elfogták. Azt a vádat emelik ellene, hogy kémkedett. A *Novo Vreme* című lap éleshangu cikkben foglalkozik az esettel s azt állítja, hogy a letartóztatás előzményei kompromittálják az osztrák-magyar katonai attasét és a konzulátus néhány főtisztviselőjét.

— **Kainz haldoklik.** *Bécsből* jelentik: A *Löv-szanatórium* egyik elsőemeleti betegszobájában a fölmerhetetlenségig elváltozva, haldokló betegen fekszik a *Burg-színház* legnépszerűbb művésze: *Kainz József*. A művészt két hete, hogy *Schnitzler* tanár megoperálta. A műtét után egész vasárnapig aránylag jól érezte magát. Akkor váratlanul fájdalmak léptek föl, az orvosok kijelentették: *Kainz* állapota válságosra fordult, életbenmaradásához kevés a remény.

Egy újságíró ma beszélt a nagybeteg művész kezelőorvosával, *Bilinszkyvel*, aki a következő információval szolgált:

— A nagybeteg művész a mai éjjelt valamivel nyugodtabban töltötte, de fájdalom, ebből még korántsem lehet arra következtetni, hogy súlyos állapota jobbra fordult volna. Egyelőre pillanatnyi javulásról van szó, mely reményt bennünk csak akkor kelthet, ha tartósnak mutatkozik. Egyébiránt nagyjában a művész állapota változatlan és aggasztó.

Ma délelőtt számos érdeklődő jelent meg a *Löv-szanatórium*ban, de az orvosok senkit sem bocsátottak *Kainz*hoz.

— **Különös boszu.** *Beregszászról* írják: *Linczer Áron* beregszászi bérkocsitulajdonoson egy haragosa úgy állott boszut, hogy a múlt éjjel az istállóban lévő négy lovát vitriollal leöntötte. Az állatok súlyos égést szenvedtek szenvedtek.

— **Vésővel a feleség és az anyós ellen.** *Szerbkeresztúron* *Malbaszki Miklós* asztalos összepörölt a feleségével. A vitába beleszólt a férj anyósa is, ami a férjet még jobban földühösítette. Az asztalos felesége és anyósa erre elhatározták, hogy elhagyják a házat és evégből kimentek az állomásra, hogy *Szegedre* utazzanak. A férj azonban dühösen utánuk rohant és az állomáson a két asszonyt vésővel több helyen összevagdalta. Mind a ketten súlyos sérüléseket szenvedtek, de ennek ellenére *Szegedre* utaztak, ahol jelentkeztek a rendőrségen. A mentők a két asszonyt rögtön beszállították a kórházba. Ott az orvosok megállapították, hogy az anyós sérülése életveszélyes.

— **Ezerszáz fürt egy tőkén.** *Beregszászról* jelentik: *Papp János* kisbirtokos kertjében egy lugasszerűen kezelt szőlőtöke ezerszáz teljesen kifejlett fürt termést hozott.

— **Rendőri krónika.** *Szell* *András* tizenöt éves molnáras, akit a *Bokor-féle* gőzmalomban leütött egy félmázsas súlyos csiga, csütörtökön éjjel a kórházban meghalt. — Tegnap este a *Csongrádi-sugár-uton* *Körmöczy György* papucossegéd megtámadta *Vacsa Ferenc*né, akit a földre teperő és pénzt követelt tőle. Az asszony segélykiáltására odafutott a cirkáló őrszem, aki a támadót bekisérte a rendőrségre. Erős a gyanu, hogy a legutóbbi rablótámadások tettese is *Körmöczy*, aki már több ízben ült éfélé garázdálkodásokért. — *Nagy Antal* szentmihályteleki lakos két éves *Erzsike* leánya beleült a forró levessel telt tábla, amelyet édesanyja a földre tett hűlni. A kis leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár óra múlva meghalt. A gondatlan szülők ellen megindították az eljárást. — *Rósv István* és *Bugyi János* legények megtámadták *Szöke István* iparossegédet és iszonyuan elverték. A két duhajkodó ellen megindították az eljárást. — A szegedi rendőrség csütörtökön a Szeged-állomáson letartóztatta *Schillerweis János* husz éves notórius zsebmetaszt. A letartóztatás a budapesti államrendőrség távirati rendeletére történt. *Schillerweis* a budai *Mátyás-templomban* a legutóbbi ünnepi misén egész légió embert zsebelt ki s a zsákmánnyal vonatra ült. A pesti rendőrség megállapította, hogy *Szegedre* váltott jegyet. A szegedi rendőrök a veszedelmes zsebmetaszt épen akkor tartóztatták le, amikor a vonatból kiszállt. Visszázállítják *Budapestre*.

— **Szenzáció a Kárász-utcán.** A rohamosan fejlődő Szeged legnagyobb szenzációja *Fischer testvérek két ékszerüzlete*. — Mindenkinek érdeke, hogy e cégnél vásároljon. Régi ékszereket csak itt lehet átalakíttatni. Saját órajavitóműhely.

— **Még másképp lesz ezután!** Mert ki van zárva, hogy bárki meg ne elégedjék, miután a fiókület a főzlettel összpontosított s így a tulhalmozott raktárban levő tárgyak nagy választékban oly versenyképes árban kaphatók, amelynél már olcsóbb nem lehet. Be van rendezve mind az öt szakmából a legolcsóbb ártól a legértékesebb árakig, egyszerű és a legmodernebb tárgyaktól a legjobb minőségben. Aján-dékok különlegességekben is nagy választékban. Ugyancsak az öt szakmában az összes javítá-sokat, a legkomplikáltabbakat is elvállalom és 24 órán belül elkészítem. A jó munkáért kezes-kedem. Vidéki rendelések gyorsan és lelkiismeretes eszközöltetnek. Aranyat, ezüstöt és régiségeket a legmagasabb árban veszek. — **Misi Zsiga**, Szeged. Alapítottam 1894-ben. Óra, ékszer, látszer, villamos-zseblámpák és gramofonok raktára s ezekkel összefüggő javítómű-helye. Központ, az Oroszlán- és Bajza-utcák sarkán levő *Politzer-féle* új bérpalotában.

TŐZSDE

Budapesti gabonátőzsde.

A délelőtti gabona-határidőzlet irányzata gyöngye, végül fedezésekre javult. Félkét órákor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza októberre	10.03—10.04
Buza áprilisra	10.28—10.29
Rozs októberre	7.32— 7.33
Rozs áprilisra	7.67— 7.68
Zab októberre	8.03— 8.04
Zab áprilisra	8.32— 8.33
Tengeri májusra	5.77— 5.78

Fölmondtak: 2000 métermázsza tengerit e hónap 14-én leendő átvételre.

Buza: Tiszavidéki: 500 mm. 81 k. 20.70 K, felső, 200 mm. 80 k. 20.70 K, felső, 500 mm. 80 k. 20.60 K, 500 mm. 79.5 k. 20.60 K, 400 mm. 79.5 k. 20.85 K, 500 mm. 79.5 k. 20.85 K, 300 mm. 79.5 k. 20.65 K, 300 mm. 79 k. 20.90 K, 200 mm. 79.5 k. 20.90 K, 100 mm. 79 k. 20.90 K, 100 mm. 80 k. 20.90 K, 100 mm. 79 k. 20.55 K, 2000 mm. 79 k. 20.30 K, felső, sárga, 500 mm. 79 k. 20.45 K, 150 mm. 79 k. 20.40 K, 1000 mm. 79 k. 21.30 K, keverékes, 300 mm. 78.8 k. 20.75 K, 100 mm. 79.5 k. 20.75 K, 200 mm. 78.5 k. 20.70 K, 400 mm. 78.5 k. 20.60 K, 300 mm. 78.5 k. 20.40 K, 100 mm. 78.5 k. 20.30 K, 100 mm. 77 k. 20.30 K, 1700 mm. 78 k. 20.80 K, 500 mm. 79 k. 20.80 K, 100 mm. 79 k. 20.80 K, 600 mm. 77.5 k. 20.40 K, felső.

Pestvidéki: 550 mm. 78 k. 20.35 K. — **Budapesti:** 5550 mm. 77 k. 20.15 K, októberi szállításra. — **Törökbecsei:** 4600 mm. 76.5 k. 20.21 K.

Rozs: 100 mm. 14.30 K, 100 mm. 14.40 K, 550 mm. 14.35 K, 100 mm. 14.10 K, mind készpénzfizetés mellett, paritásra.

Zab: 100 mm. 16.45 K, 100 mm. 16.— K, mind készpénzfizetés mellett.

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde irányja ösztönzés hiányában nyugodt volt. A vezető értékek csekély változás után lemorzsolódtak. A helyi piacon is olcsóbb árak kerültek napirendre, kivételt csak a rimamurányi részvény képezett, melyet bécsi megbízásból, — az ottani bányapiac javulása miatt — 1—2 koronával drágábban vásároltak. A készáru piac értékei is gyöngye irányt követtek. A járadékpiac üzletellen. Kötöttett:

Osztrák hitel	667.50—
Magyar hitel	862.—863.50
Leszámitoló bank	601.75—
Jelzálogbank	482.50—483.—
Városi villamos	389.50—
Közuti vasut	754.25—755.—
Hazai bank	315.50—
Magyar bank	755.—756.25
Ujlaki	429.—
Danubius	492.—495.—
Drasche-féle téglagyár részv.	634.—636.—
Ruggyanta	476.—478.—
Vasuti forgalmi	468.—468.75
Atlantika	310.50—313.—
Rimamurányi	697.50—699.50
Osztrák-magyar államvasut	749.—
Általános kőszénbánya	320.—323.—
Egyesült izzólámparészvény uj	342.50—343.50

Délben az üzlet irányja alig változott, mert a berlini jelentés nem buzdított. A vezető, valamint a helyi értékekben számottevő üzlet nem fejlődött ki, az értékek tartottan zárultak. A készáru piacon tartott áron folyt a vásár, a járadékpiac nyugodt. — Kötöttett:

Osztrák hitel	667.25—
Magyar hitel	862.50—
Koronajáradék	92.10—
Leszámitoló bank	601.50—
Jelzálogbank	482.75—
Rimamurányi	699.—699.50
Osztrák-magyar államvasut.	750.—751.50
Déli vasut	—
Városi villamos	389.50—
Közuti vasut	753.50—754.—
Hazai sorsjegy	—
Hazai bank	315.—
Kereskedelmi részvénytárs.	—
Kereskedelmi bank	—
Magyar bankrészvény	757.—754.—
Iparbank	440.—445.—
Agrár-bank	490.—491.50
Belvárosi takarékpénztár.	660.—
Budapesti bank	—
Lipótvárosi takarékpénztár	209.—
Drasche	635.—636.—
Salgótarjáni	640.—643.—
Danubius	492.—493.—
Atlantika	312.—314.50
Aszfalt	215.—214.—
Ujlaki téglagyár	429.—430.—
Vasuti forgalmi	467.—
Commerce	—
Ganz-gyár	—
Athenaeum	—
Ruggyanta	—

A díjbiztosításért fizettek: A hitelrészvényért holnapra 3—4 korona, 8 napra 6—8 korona, szeptember végére 16—18 korona.

Gabonátőzsde-zárlat.

Októberi buza 10.03. Áprilisi buza 10.28. Októberi rozs 7.31. Áprilisi rozs 7.67. Októberi zab 8.03. Áprilisi zab 8.04. Augusztusi tengeri 5.74. Májusi tengeri 5.78. Áprilisi repce —.

Értéktőzsde-zárlat.

Osztrák hitel 667.25. Magyar hitel 862.50. Államvasut 750. Jelzálog 482.55. Leszámitoló 601.50. Rimamurányi 5.69. Városi vasut 389.50. Közuti vasut 754.—753.50. Koronajáradék —.

Bécsi börze.

A mai értéktőzsdén a kötések a következők voltak:

Osztrák hitelrészvény	667.75
Magyar hitelrészvény	864.—
Anglo-bank	317.25
Bankverein	553.—
Unio-bank	621.75
Länderbank	527.75
Osztrák államvasut	750.50
Déli vasut	121.25
Rimamurányi vasmü	699.50
Alpesi bányarészvény	769.—
Magyar koronajáradék	—
Török sorsjegy	259.—
Márka készpénzért	117.52
Ultimóra	117.55
Orosz járadék	—
Májusi járadék	93.80
Osztrák aranyjáradék	92.05

VIDÁM KRÓNKA

(Egy kosár szilva.) A perjamosi árendás kosárka szilvát küldött egy pészaki ismerősének. Egy derék sváb legényt bizott meg azzal, hogy vigye el a gyümölcsöt. A legénynek ugyanis dolga volt a faluban, hát elvállalta a küldetést egy kupica pálinkáért. Utközben a sváb kíváncsian nézegette a szilvát, kívánta a kéklő, csábitgató magvaválókat és egyszerre csak kóstolgatni kezdett belőlük. Addig kóstolgatott, kóstolgatott, amíg épen csak egy szem maradt meg a kosárkában. De azért hűségesen beállított a címre és a háziasszonynak átadta a kosárkát.

— Az árendás tisztelteti és küldi ezt a kosár szilvát.

Az asszony megnézi a kosarat és fölkiált:

— Hát hol a szilva?

— Megettem, — felelt a sváb flegmával.

— Hogy lehetett megenni? — kiált föl az asszony rémülten.

— Hát így la, — mondja a sváb és megeszi az utolsó, megmaradt szilvát.

(Mark Twain és a király.) Mark Twain hátrahagyott iratai között találták ezt a följegyzést.

— Egy társaságban elbeszéltem, hogyan folyt le Ferenc József királynál való kihallgatásom. Mikor véget ért a kihallgatás, — írja Mark Twain — nagyon nagy zavarban voltam, mert elmagyarázták nekem, hogy amikor kijövök a királytól, a világért sem szabad hátat fordítanom. Könnyű ezt mondani! Hogy találjam meg akkor az ajtót? Irtózatossá zavarban voltam, azt se tudtam, mit csináljak. Végre a király szeretetreméltósága segített ki. Lehajolt az asztalra, mintha keresne valamit. Ezalatt szerencsésen megtaláltam az ajtót. Mikor ezt elmondtam, a társaságból valaki megkérdezte, nem volt-e Ferenc József asztalán egy skatulya szivar, amiből csak a király szokott szívni. Büszkén feleltem: „Dehogyan nem volt! Sohase szívtam olyan jó szivart.“ A kérdezősködő ur erre epésen jegyezte meg: „Ahá! Most már értem! A király biztosan azért hajolt az asztalra, hogy megolvassa a szivarokat: mennyit vett ön ki belőle?“

(Drasztikusságok). Egyik kaposvári mulatóhely falán ez a falragasz diszeleg:

A vendégeknak egymás közötti és magukban való, továbbá a személyzetneli és a személyzetnek a vendégekkel társalgásába :: drasztikusságokat :: elegyíteni kihágást képezvén, rendőrileg büntetettik

Szép kis mulatóhely! Finom vendégei lehetnek!

KÖZIGAZGATÁS

x **Egyfolytában való hivataloskodás Szeged városánál.** Lázár György dr polgármester a belügyminisztériumban megszorgalmazta az egyfolytában való hivataloskodásra vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyását. A polgármester azt az értesítést nyerte, hogy a döntés legközelebb leérkezik, valószínűleg a határozat értelmében.

x **A szegedi új kórház.** Korb Flóris budapesti műépítész elkészítette a szegedi ötszáz ágyas új egyetemi kórház terveit. A költségvetés az előirányzati összeget jelentékenyen túlhaladja, amennyiben az építkezés 2,257.000, a felszerelés pedig 1.120.000, összesen tehát 3,377.000 koronába kerül. Mivel államsegélyre csekély kilátás van, az új kórház megépítésének nagyfontosságú kérdését az elődázás veszélye fenyegeti.

x **A szegedi honvédkórház.** A szegedi honvédségi csapatkórházat, mint ismételten megirtuk, egy betegpavillonnal és egy gazdasági épülettel kibővítik. A munkák már folyamatban vannak, mert a szükséges terület kisajátításához a belügyminiszter megadta a jogot a városnak. Legutóbb a városi főkeresztés és a mérnökség egy tagja a kisajátítandó területet majdnem tízezer koronára becsülte. A főügyész ma jelentést tett a város tanácsának, hogy a szakértői becsülés alig háromezer korona értéket tulajdonít a teleknek. A kisajátítást tehát ezen az áron fogja eszközölni a hatóság.

x **A Széchenyi-téri villamossinek.** A villamosvasuttársaság és a város hatósága között régóta tárgyalás folyik a villamossineknek a Széchenyi-tér északi részén való áthelyezése dolgában. A város a sineket az uttest közepére kívánja áthelyeztetni, miáltal a gyalogjárók szabadabakká válnak, mert a sinek nem lesznek teljes közelségükben. Ezt az ügyet a város középítési tanácsa jövő kedd délutáni ülésében végérvényesen le fogja tárgyalni.

x **Közkerti ügyek.** Szeged város közkerti bizottsága pénteken délelőtt Gaál Endre dr közművelődési tanácsos elnöklésével ülést tartott. A bizottság javaslatot terjeszt az üléstől a város tanácsa elé, hogy az Ujszegeden épülőfélben lévő pálmaház céljára négyezer-kilencszáz korona pótköltséget engedélyezzen. A mérnökség javaslata alapján előterjesztést tesz a bizottság aziránt is, hogy az ujszegedi ligetben a vízvezeték céljára engedélyezzen a tanács huszezeröttszáz koronát. Végül azt a javaslatot hozta a bizottság, hogy a Mátyás király-tér kerítették be s hogy a Stefánia-sétány padjai javíttassanak ki.

x **Aszfaltozási szerződés.** Szeged városa ötszáz ezer koronás aszfaltozási munkára köt szerződést a magyar aszfalt-részvénytársasággal. A társaság azt kívánja, hogy a város

Iskolakönyvek
és írószerek

beszerzésére a
legalkalmasabb
bevásárlási forrás

BARTOS LIPÓT
cég, a Klauzál-téren.

Tankönyvek minden iskolába, új és használt, féláron, iskolai cikkek legolcsóbban kaphatók. — Ajándéktárgyak óriási választékban találhatóak.

huszonöt éves annuitással fizesse meg ezt az összeget. *Balogh* Károly pénzügyi tanácsosnak ezzel szemben az a véleménye, hogy jobb, ha a város kölcsönt vesz föl s egyszerre fizeti ki a társaságot. A város tanácsa több banktól fog ajánlatot kérni a kölcsönt illetően.

× **Mozgó kövezési apparátus.** *Lázár* György dr. polgármester mozgó kövezési apparátust akar Szegeden berendezni, hogy a kövezetek javítása folyton eszközölhető legyen. A tervet a hatóság pártolja s azt a mérnökség meg fogja valósítani.

× **Városrendezési ügyek.** A Révay-, Osztrovszky- és Tavasz-utcák kövezését a mérnökség rendben találta és átvette. — *Kiss* Gyula és társai a felsővárosi templom környékének rendezését kéri. — A város tanácsa utasította a mérnökséget, hogy a Pallavicini-utca rendezését sürgősen kezdje meg.

× **A külterületi telefon.** A budapesti posta-és táviró-igazgatóság értesítette Szeged város hatóságát, hogy a külterületi telefont ebben az évben állami kezelésbe veszi. A tanyai telefonhálózatot most készítik.

× **A felsőtanyai hullaház.** A szeged-felső-tanyai temetőben ezeregyszáz korona költségen hullaházat fognak építeni.

× **Új villamosvasuti megállóhelyek.** A szegedi villamosvasut Gedó-vonalán, a Szent György-, Rózsa- és Gyevi-utcák sarkán új megállóhelyeket létesítenek, a Hattyu-utcai megállót pedig megszüntetik.

APRÓSÁGOK.

.....

× **Babonás milliomosok.** Egy amerikai lap az amerikai milliomosok babonáságáról mond el érdekes dolgokat. Legbabonásabb az ismeretebb milliomosok közül *William K. Vanderbilt*, aki minden nagyobb üzlet megkötése előtt, vagy akkor is, ha a löversenyeken nagyobb fogadásokat tett, napokig elrejtőzik a világ elől, mert meg van róla győződve, hogy mindenki, aki ilyenkor hozzá beszélne, szerencsétlenséget hozna neki. Néhány évvel ezelőtt hunyt el *Sage* milliomos, aki nagy vagyonáról és zsugoriságáról volt híres; ez babonáságában irodájában sohasem mert üzleti dologról beszélni, ha egy légy zümmögött. *Jay Gould* a világot sem ilt volna liftbe (ez az, ami végre nem vezetendő vissza föltétlenül babonáságra). *Rockefeller* is babonás. Már évek óta zsebében állandóan nagy kavicskővet hord, amely a közepén keresztül van lyukasztva és rajta egy kék selyemszalag van átfűzve. *Rockefeller* szentül hiszi, hogy e talizmánja nélkül sohasem tett volna szert nagy vagyonára. *Pierpont Morgan* végül egy ezüstbe foglalt üveggolyókat tulajdonítja nagy szerencséjéért; ezt az üveggolyót szussu gyanánt viseli az óraláncán.

× **Az utazás gyorsasága hajdan.** A közlekedés mai gyorsasága mellett a középkorban valóságos csigalassúsággal utaztak az emberek. Az utazás akkor csaknem kizárólag lóháton történt, nem szólvá természetesen azokról, akik saját lábakra voltak utalva. *Einhard*, *Nagy Károly* híres életrajzírója, a nyolcszázhuszonnyolc-nyolcszázharmincas évekből való leveleinek egyikében azt írja, hogy *Obermühlheim*-ből *Aachen*-be való utazása rendszeren hét napot vett igénybe. A *mühlheim*—*aachen*i ut körülbelül harminckét mérföld, úgy, hogy *Einhard* naponként ötödfél mérföldet, mintegy harminc kilométert tett meg. Ennél gyorsabban csak a futárok utaztak, akik naponként többször lovat váltottak. A német császárok és királyok átlag huszonöt kilométert tettek meg naponként, ha utaztak. Gyorsabb utazásokra ritkán volt eset. *III. Konrád* német császár ezeregyszáznegyvenhat decemberében egyszer két nap alatt ötvenkét kilométert, egy másik alkalommal pedig ugyanannyi idő alatt ötvenhat kilométert tett meg. Rekordot állított föl *I. Frigyes*, aki két nap alatt kilencven kilométer, sőt egy ízben három nap alatt száznolcvan kilométer utat tett meg. A német követek Rómából Németországba rendes körülmények között egy hónapig utaztak; ha azonban nem siettek, egy-egy ilyen utjuk eltartott két hónapig is.

× **A Kókusz-sziget királya.** A londoni „*Morning Leader*” munkatársa meginterjuvulta *I. Sidney* őfelségét, a *Cocos-Keeling-szigetek* ezidő szerint Londonban időző királyát,

akinek atyja, a harmadik uralkodó a *Clunirs-Ross-dinasztiából*, pár héttel ezelőtt halt meg. Az új király azért jött Londonba, hogy rendezze dicsőült apjának pénzügyeit. A hagyatéka a *Keeling-szigeteken* fekvő ingatlanokban több mint ötmillió korona értéket képvisel.

Az új király nagyon szeretetreméltóan fogadta az újságírókat; környezetében semmi sem vall királyi voltára. Hat kalapskatulyája van és egyikben sincs korona, hanem csupa ujonnan vásárolt kalap. A király harminc évesnek látszik, arcszíne barna, állkapcsai előreállóak, haja rövidre nyírott, fekete. Hangja végtelenül kellemes, behizelgő. Balkeze kisujján keskeny aranykarika van akkora smaragddal, amelyet igazán csak királyok hordozhatnak. Arany óraláncán egy emlékérem fityeg, amelyet a *Kókusz-szigetecsoport* fölfedezésének emlékére verettek. Beszélgetés közben elmondja a király, hogy van *New-Selmában* egy palotája, amelynek építése egész vagyonba került. A *Keeling-szigeten* nagyobb, teljesebb hatalma van, mint bármely uralkodónak: ő hozza és hajtja végre a törvényeket, nem kell miniszterekkel sződnie. A *Keeling-szigeteken* most érvényben levő törvényeket az új király atyja hozta; nagyon kevésbé terhelik ezek az alattvalókat. *Katonák, rendőrök* — nincsenek. A király itél elsőfokon az összes pörösügyekben. Részegítő italok egyáltalán nincsenek a szigeteken, amióta az előbbi király a „*palmtoddy*” gyártását betiltotta, mely *kókuszdióból* desztillált ital volt.

A főváros *New-Selma*, hétszáz lakosának legnagyobb része maláji. Az iskolákban angolul és arabul tanulnak. Uralkodó vallás a mohamedán. A házasságokat állami tisztviselő előtt kötik, de a megkötéshez királyi beleegyezés szükséges. *I. Sidney* király nem készült semmiféle pályára, ellentétben apjával, aki a *glasgowi* egyetemen mérnöki oklevelet szerzett. A király nőtlen ember; valószínű, hogy mint elődei, ő is a saját királysága szépei közül fog feleséget választani. Nagypja például a szép maláji hercegnőt, *Spia Dupongot* vette feleségül. A most elhunyt fejedelem fekete özvegye, *Jinn*, még él, *New-Selmában* lakik és nagyon jó háziasszony hírében áll.

× **Asszonyok földmivesiskolája.** Aki nyári külföldi utjában véletlenül az angliai *Warwickshire* grófság egyik csöndes zugába vetődik, szokatlan látnivalóban részesül, ami az első pillanatra egészen talányszerű az idegen előtt. Az igazi angol várstilusban épült pompás kastély körül elterülő széles szántóföldeken és gyümölcsösökben egész sereg fiatal nő szorgoskodik nehéz, fárasztó munkában. Ha a nap heve le is égette finom arcbőrüket, rögtön meglátszik rajtuk, hogy nem parasztleányok. Mindnyájan egyforma munkásruhát hordanak hosszú kötényvel és magasszárú csizmával, de a ruhájuk szabása és a mozdulataik elárulják, hogy itt előkelő családok leánygyermekai fogják az eke szarvát s vágják a rendet. Ezek a dolgos fiatalasszonyok és leányok egy új felsőbbiskola növendékei, melynek célja, hogy a mezei gazdálkodást a nők számára is élethivatássá tegye. *Warwick* grófné, az angol női mozgalmak egyik vezetője, létesítette ezt az iskolát nehéz akadályok legyőzése árán. Ez a derék asszony már évekkal ezelőtt megpendítette a kérdést az „*Agricultural Times*” hasábjain, de az angolok hidegen és tartózkodva fogadták a tervet. Erre a grófné *Readingben*, saját birtokán földmivesiskolát nyitott nők számára s az eredmény minden várakozást oly fényesen mult felül, hogy a siker a nyilvánosság figyelmét is fölkeltette. *Edvárd* király elvállalta a védőséget s a pompás kastélyban nemsokára megnyílt a nagy akadémia, ahol a nők a mezei gazdálkodásban elméletileg és gyakorlatilag hasznos és modern oktatást nyernek.

A növendékek a kastély körül pompás gyümölcsös-, zöldecsés- és virágoskerteket ápolnak, ott künn a szántóföldeken pedig a szántástól a gabona behordásáig, minden mezei munkát megtanultak. Van természetesen tejgazdaság és baromfi-udvar is, úgy, hogy pihenésre nagyon kevés idő jut. Nyáron már reggel négy órakor fölkelnek a növendékek s öt órakor már hangoz a mező és a kert a jókedvű munkásoktól. Az iskola gazdaságának jövedelme évről-évre nő s teljesen elég a tanárok és növendékek ellátására, sőt ma már nagymennyiségű

vajat és sajtot küld szét az országba s nincs messze az idő, midőn szubvencióra egyáltalában nem lesz szüksége.

× **Debreceni püspök koleragyógyszere.** *Debreceni* tudósítónk írja: Két év múlva negyven éve, hogy a magyarországi legutóbbi nagy kolerajárvány *Debrecen* lakosságát is megtizedelte. Az ázsiai veszedelem csak egy év múlva került a városba, mert amíg 1872-ben már az egész ország fertőzve volt, *Debrecenben* csak 1873. év nyarán észlelték az első kolerás eseteket. A városi levéltár régi írásai nagy riadalomról számolnak be, melyet az első kolerás betegek halála okozott. A város akkori kiváló főorvosa, néhai *Kempf* József dr. „*Praktikus védekezések a kolera ellen*” címen fölhívást intézett a lakossághoz s a tisztaságot és mértékletes ételt ajánlotta. Az orvosok az akkori helyi lapokban recepteket közöltek s fölkérték a közönséget, hogy a baj tüneteinek észlelése esetén csináltassák meg a gyógyszereket. A levéltárban levő sok fakó írás között van *Debrecen* híres református püspökének, *Révész Bálintnak*, egy kolera ellen való háziszere, amelyet a tudós egyházi az ötvenes években pusztító kolera idején alkalmazott. Abban az időben a püspöknek iródeákja volt *Simon Mihály* tanító, aki leírta a püspök gyógyítószerének receptjét s 1873-ban azt ajánlotta a nemes tanácsnak, hogy nagy mennyiségben állíttassa elő a szert s osztassa szét a publikum között. *Révész Bálint* püspök ezt a gyógyszert találta jónak az ázsiai kolera ellen:

„Egy itcés üvegbe tölts egy meszely erős spirituszt. Tégy bele hat evőkanál tavalyi rozból tört kávé s az üveget jól bedugva, hóllyaggal bekötve, tartsd negyvennyolc óráig, több ízben fölrázva. Egyidejűleg egy meszelyes üvegbe tölts félmeszely spirituszt, tégy hozzá hat lat kámfort s hagy állani fölrazás nélkül huszonnégy óráig.” Ezt a gyógyszert a kolera kezdetén negyedóránként négy-négy evőkanállal, a betegség kitörése alatt óránként kellett beadni. Arról, hogy jó hasznára volt-e a gyógyszer a kolerás betegeknek, nincs följegyzés, de arról sem, hogy a nemes tanács konkurrenciát csinált volna a patikáriusoknak. A *debreceni* kolera 1873-ban, augusztusban dühöngött legjobban. Ekkor az országban már szünőfélben volt; mint a hivatalos jelentések közlik, azonban *Debrecenben* mindennap ötven-hatvan embert temettek. Szeptemberben rohamosan apadt a betegedések száma, október elsején pedig hivatalosan publikálták, hogy a veszedelem végleg megszűnt.

ÜZLETHELYISÉGÜNK KIADO.

Mélyen leszállított árban vásárolhat

férfi fehérneműeket, zsebkendőket, nyakkendőket, kalapokat, ernyőket, férfi-, női- és gyermekharisnyákat stb.

TERAI és KOCSIS uridivat kereskedőknél
SZEGED, DUGONICS-TÉR 1. SZ.

KÖZOKTATÁS

+ **A szegedi leánygimnázium.** A szegedi leánygimnázium ügye, mint a polgármester a közoktatásügyi minisztériumban értesült, kedvező stádiumba jutott s csak *Zichy* János gróf miniszter hazaérkezését várják, hogy döntsön e kérdésben. A polgármester a minisztériumban tárgyalt erről az ügyről *Molnár* Viktor államtitkárral, *Morlin* Emil miniszteri tanácsossal és *Révay* Ferenc, igazgatóval, akik mindnyájan egy nyilatkoztak, hogy a szegedi leánygimnázium ügye kedvező elintézését fog nyerni.

+ **Fizetés, vagy segély.** A szegedi szerb tanító arra kéri a várost, hogy évi nyolcszáz-negyven korona fizetését emelje föl ezerkét-száz koronára. A tanács elutasította a kérelmet, mert a szerb tanító nem fizetésben, hanem csak segélyben részesül a várostól.

+ **Új szerb iskola Szegeden.** A város hatósága engedélyt adott a szegedi görög-keleti

szereb egyháznak, hogy a templom udvarán iskolát építhessen.

+ **Szeged város tanügyi kölcsöne.** A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban még e hét folyamán jóváhagyják Szeged város egymilliónégyezer koronás tanügyi kölcsönét. Ebből az összegből a város három polgári iskolát és tíz új tanyai iskolát épít az állam részére.

+ **Tanítók köszönete.** A békésbányai református egyházmegye tanító-egyesülete köszönetet mondott Szeged város hatóságának, amiért az egyesület ideai közgyűlése részére a városi széképület közgyűlési termét átengedte.

TUDOMÁNY, IRODALOM

□ **Irodalmi vándorgyűlés Szegeden.** A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége ideai nagygyűlését tudvalevőleg Szegeden tartja, szeptember huszonhetedikén. Az ünnepségre már készül a város hatósága és *Lázár György* dr polgármester Budapesten letárgyalta a gyűlés végleges programját a Szövetség titkárságával. A gyűlésen *Wlassics Gyula* volt vallás- és közoktatásügyi miniszter fog elnökölni.

□ **Halász Imre cikksorozata.** A *Nyugat* szeptember tizenötödiki számában egy cikksorozat indul meg *Halász Imre* tollából ily cím alatt: Egy letűnt nemzedék. E cikksorozat az 1867-iki kiegyezés előkészítésében és keresztülvitelében s később egész a tizenkilencedik század végéig szerepelt legkiválóbb magyar államférfiakkal fog foglalkozni. A ma élők közül már nagyon kevesen ismerhették közéletünk jeleséinek e ma már kihalt nemzedékét. A cikksorozat szerzőjét a *Nyugat* olvasói Széchenyiről irt tanulmányából s e folyóiratban megjelent egyéb közleményeiből ismerhetik. E veterán publicistánk 1865-től 1900-ig tevékeny működést fejtett ki a hazai sajtóban mint vezércikkirő. 1867-ben Lónyay pénzügyminiszter oldala mellett különösen a kiegyezés pénzügyi részének létrehozása körül, később idős *Andrássy Gyula* gróf miniszterelnök mellett mint sajtófőnök működött. Volt alkalma érintkezni ama korszak összes aktív államférfiaival. Azok közül a kisszámú nagy újságírók közül való, a magyar publicisztika hőskorának bajnokai közül, akik osztoztak a nagy államférfiakkal úgy a kigondolás, mint a keresztülvitel munkájában. Művészete, mely akkor folyton alkotásban ragyogott, most mint emlékezet fog nem csökkent fényvel rávilágítani újabb történetünk e legnevezetesebb s nemzedékünk előtt legismeretlenebb korszakára. A cikkeket számról-számra megszakítás nélkül adja közre a *Nyugat*.

Árjegyzék ingyen és bérmentve		
Az összes alkatrészek kaphatók!	<p>EUFON ! PATHE ! DIADAL</p> <p>tölcser nélküli tűnélküli amerikai tölcseres beszélőgépek és zenélőgépek legolcsóbb beszerzési helye. Az összes hanglemezeket raktáron tartjuk. 25 cm. nagy dupla hanglemezt 2.50 fillérért árusítjuk. Pathe nagy dupla lemezek 4.50 fillér. Állandó új felvételek. A legfinomabb varrógépeket és kerékpárokat legjutányosabban árusítjuk. — Nagy mechanikai javító-műhely!</p> <p>KLEIN ÉS TÁRSA</p> <p>Oroszlán-utca. — Telefon 59.</p>	Az összes alkatrészek kaphatók!
Árjegyzék ingyen és bérmentve		

Mindennemű tüzelőanyag

legolcsóbb beszerzési forrása

Jutkovics Géza fa- és széntelepe

KOSSUTH LAJOS-SUGÁRUT 41. TELEFON: 686.

SPORT

* **Szegedi műugró győzelme.** Erdekes sportesemény színhelye volt szeptember nyolcadikán, Kisasszony-napján a fővárosi millenárius versenypálya uszómecénéje. A BTC. rendezésében Magyarország legjobb műugrói versenyztek a magyar műugró-bajnokságért tizenkét fokos vízben. A győzelem dicsőségéből kijut *Szegednek* is, mert az elsőséget a magyar műugró-bajnoksággal egy *szegedi* fiu, *Dénes Károly*, a MAFK. tagja, negyedéves gépészmérnök-hallgató nyerte el. A győztesnek járó bajnoki aranyérmét a pontozás körül támadt differenciák miatt ezideig nem adták ki Dénesnek s előlött a Magyar Uszó-Szövetség dönt. Évek óta Dénes dominálja a magyar műugró-sportot, amelynek ő a leghivatottabb magyar képviselője. A magyar műugró-sportot különben épen *Dénes hozta divatba Magyarországon* mintegy négy év előtt. A kiváló atléta legutóbb az augusztus huszonnyolcadikán *Székesfehérváron* rendezett országos műugró-versenyen nyert első díjat, egy tiszteletdíjat és ezüstérmét. Sportkörökben különben általánosan tudott dolog, hogy a magyar műugró-bajnokságot Dénes közreműködése alkalmával *más atléta nem nyerheti* el.

* **Aradi footballisták Szegeden.** Kisasszony-napján a Szegedi Atlétikai Klub újszegedi pályáján football-mérkőzés volt. Az Aradi Vagongyári Sport-Egyesület rándult át Szegedre, hogy a Szegedi Atlétikai Klub kitűnő csapatával megmérkőzzék. A különben ügyes aradi footballisták fölött határozott diadalt arattak a szegediek. A mérkőzés 7:0 arányban a szegediek javára végződött. Az aradi csapatot különben a nagyobb vereségtől csak kapusának nagyszerű védekező mentette meg, aki legalább husz biztos goalnak látszó labdát védett ki nagy bravúrral. A csapat magatartása minden kritikát kiáll. Olyan fair, fejelemzett játékosok, amilyen csak egy aradi csapat lehet. A Szegedi Atlétikai Klubnál *Niessner-en* kívül *Gulyás* és *Weisz* játéka emelkedett ki a kiváló együttesből.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Sajtópör.** A szabadkai választások elején a „Bácsmezei Napló” azt írta, hogy *Mukits Simon* dr, mint ügyvéd, irodai érdekből is ragaszkodik a mandátumhoz. Ez a kijelentés nem akarta sem sérteni, sem meggyanúsítani *Mukits Simont*, aki azonban mégis sajtópört indított a cikk szerzője, *Fenyves Ferenc* hirlapíró ellen. A szabadkai törvényszék vizsgálóbírája el is rendelte a vizsgálatot ebben az ügyben, a szegedi királyi tábla vádtanácsa azonban elutasította a vizsgálat elrendelése iránt beadott kérelmet. A táblai végzés szerint:

„a terhelt által a magánvádlóról állított azon tény, hogy irodai érdekből ragaszkodik a mandátumhoz — nem meggyalázó”.

§ **Fölmentett mozdonyvezető.** Adorján és Magyarkanizsa között történt, hogy a 4215. számú személyvonat, amelynek a mozdonyvezetője *Reményi Dávid* volt, elütötte *Sós Ferenc* pályafelügyelőt, aki egy hajtánnyal haladt a sineken, közvetlenül a személyvonat előtt. A pályafelügyelő oly szerencsétlenül bukott le a hajtánnyól, hogy a mozdony alá került és a kerekek a fejét levágták a törzsétől. *Reményit* gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vonta felelősségre a szabadkai királyi törvényszék. A mozdonyvezető azzal védekezett, hogy amint a vonat a nyílt pályán haladt, az ugynevezett vizállásmutatató üvegcső elpattant, anélkül pedig a gőz nyomását megállapítani nem lehetett. Nehogy kazánrobbanás és ennek folytán óriási katasztrófa történjék, menetközben az elpattant csövet másikkal helyettesítette. A mozdonyvezető ezenkívül még azt a védekezést is fölhozta, hogy a halálos elgázolás épen kanyarultnál

történt, ahol mindkét oldalon fasorok zárják el a pályára való kilátást. A hajtánnyal haladó pályafelügyelőt tehát amugy sem vehette volna észre, a szerencsétlenség elkerülése ennél fogva minden körülmények között lehetetlenné vált. A bíróság azonban ennek ellenére bűnösnek mondotta ki a mozdonyvezetőt és őt *husz napi fogházra átváltoztatható kétszáz korona pénzbüntetésre* ítélte. Főlebbezési folytán ma délelőtt tárgyalta a szegedi királyi ítélőtábla ezt az ügyet. Szakértőkül beidézte *Bajza Lajos* magyar államvasuti főfelügyelőt, *Vámos Ármin* magyar államvasuti főfelügyelőt és *Láczay Jenő* főmérnököt, akik egyértelműleg úgy nyilatkoztak, hogy miután a pályatesten a kilátás el volt zárva, a mozdonyvezetőt a szerencsétlenségért okolni nem lehet. A büntetőtanács ennek alapján *Reményit fölmentette*. Az ítélet *jogerős*.

§ **Sikkasztás.** *Klopper Sámuel* csókai gabonaügynök négyszáz koronával volt adóhátralékban. Kielégítési végrehajtás címén husz méter mázsa gabonát foglaltak le nála, mielőtt azonban az árverés megtörtént volna, *Klopper* a foglalt gabonát eladta. A nagykikindai törvényszék ezt a cselekményt sikkasztásnak minősítette és ezért *Kloppert nyolc napi fogházra* ítélte. A szegedi királyi ítélőtábla büntetőtanácsa ma délelőtt *helybenhagyta* a törvényszék ítéletét.

§ **Verekedő legények.** Kaszaper pusztán, a Scherer-féle majorban bál volt, amelyen a legények között szóváltás, majd bicskákkal verekedés támadt. A bicskázások hevében *Asztalos Mihály* tizennégy, *Balog Gyula* pedig huszonnyolc nap alatt gyógyult sérüléseket szenvedett. A királyi ügyészség *Asztalos* sebesülése miatt *Ondrik József* és *Ondrik János*, *Balog* sérülése miatt ugyanezek, továbbá *Kostyalik György* és *Kostyalik Vilmos* ellen emelt vádat. Vádlottak konokul tagadtak a bíróság előtt, amely a tagadás ellenére *Kostyalik Vilmos* kivételével a többiek bűnösségét megállapította. Ennek alapján *Ondrik Józsefet hét havi és huszonkilenc napi*, *Ondrik Jánost hat havi és huszonkilenc napi*, *Kostyalik Györgyöt hat havi börtönrre* ítélte, *Kostyalik Vilmost* pedig *fölmentette*. A királyi ügyész *Kostyalik Vilmos* elítélése, *Kostyalik György* pedig a saját fölmentése iránt főlebbezett a szegedi királyi ítélőtáblához, amely azonban ma délelőtt *helybenhagyta* az elsőbíróság ítéletét.

§ **Kétszer ítéltek el.** *Debrecenből* írják: Két év előtt történt, hogy a szomszédos *Sámson* községben véres verekedést rögtönzött egy *Kaprinyák József* nevű suhanc. Ólmosbottal olyat sújtott a legközelebb álló *Szuper György* nevű barátjára, hogy az összeesett. A debreceni törvényszék *Kaprinyákot másfél évi börtönrre* ítélte el. Az ítéletet megfőlebbezte a vádlott s míg a felsőbb fórumokat megjárta az ügy, a már gyógyulófélben levő *Szuper György* olyan betegséget kapott, amelyben meghalt. Az ügyészség a pör újrafőlvételét rendelte el s halál- okozó súlyos testisértés miatt *Kaprinyák Józsefet* az esküdtszék elé állította. Tegnap tárgyalta az esküdtszék a már másfél év óta letartóztatva levő suhanc ügyét s az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék másodizben *három évi fegyházbüntetéssel* sújtotta.

§ **Szélhámosság hamis pénzzel.** *Dobzsa* József pécsi utazó-ügynök azok közé az elszánt szélhámosok közé tartozik, akiket nem fog a legsúlyosabb büntetés sem. Ez az ügynök, aki már esztendőket töltött a fegyházakban, különben egy speciális szélhámosság-szakmában utazik, pénzt csal ki hiszékeny emberektől azzal az ígérettel, hogy a valódi pénzért kétszerannyi hamis pénzt ad az illetőknek. Legutóbb *Szeremlén, Bátán, Szabadkán* és még egy sereg bácsmezei helységben sikerült neki egy csomó embertől ilyen módon nagy összegű pénzt kicsalni, akik egy ideig várták, hogy az ügynök kétszerannyi értékű, forgalomképes hamis pénzzel fogja kárpótolni őket. Miután azonban az ügynök nem jelentkezett, a károsultak családai miatt följelentették a bíróságnál. A szabadkai királyi ügyészség a följelentésekre elrendelte *Dobzsa* letartóztatását. A szabadkai királyi törvényszék ítélkezett fölötte és terhelt körülménynek véve, hogy *Dobzsa* ilyenemű csalósokért már több ízben és súlyosan büntetve volt, őt *négy évi fegyházzal* sújtotta. Az ügynök védője főlebbezést nyújtott be a szegedi királyi táblá-

hoz, amely ma délelőtt tárgyalta a szélhámos ügynök bűnügyét. A büntetőtanács helyben hagyta az elsőbírói ítéletét és a büntetésből kitöltöttnek vette a vizsgálati fogságban leült hat hónapot. Vádlott tudomásul vette a tábla döntését, a védő azonban semmisségi panaszszal élt.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Tekintetes Vig Sándor urnak

Szegeden.

A Tekintetességed igazgatása alatt álló Ujszegedi Gőzfürész és Hengermalom Részvénytársaságnak megbízónk, *Sebők József* ur képviselőjében eladott fenyőügyből kifolyólag — miután mi előzőleg nem ismertük az ön és *Sebők József* ur közötti jogviszonyt — differenciák merültek föl közöttünk és Tekintetességed között, aminek folytán a részvénytársaság alkalmazottja, *Mezei Ferenc* ellen, aki Tekintetességed megbízásából járt el, följelentést is tettünk.

Miután most megbízónk utján meggyőződünk, hogy az ön által érvényesített követelés tényleg jogosult s magunk is belátjuk, hogy egy kissé elhamarkodva jártunk el, a legőszintébb sajnálatunkat fejezzük ki afölött, hogy félreértésünk folytán tett följelentésünk által, indokolatlanul bírói eljárásra adtunk alkalmat s ezzel önnek és a részvénytársaságnak kellemetlenséget okoztunk.

Midőn tehát ezen tévedésünket férfias nyíltsággal elismerjük, egyszersmint kérjük és óhajtjuk, hogy ez az incidens, amelynek megtörténtét végtelenül sajnáljuk, a közöttünk eddig fennállott jóviszonyt ne érintse.

Teljes tisztelettel

Klein Manó s. k.,

Hoffmann Eizig s. k.

*

Ime, ez a levél teljesen megvilágítja azt a vitás tutaj-ügyet, amelyet a „Szegedi Napló“ augusztus huszonegyedik és huszonötödiki számaiban minden áron az én személyemmel kapcsolatos szenzációs botránnyá szerített volna fölfújni, holott egy picike kis igazságszeretettel azt a valót is megírhaták volna, hogy ellenem egyáltalán semmiféle eljárás nem volt, sőt még csak ki sem hallgattak.

Ehez és a „Szegedi Napló“ eljárásának megítéléséhez bővebb kommentárt nem fűzök.

Vig Sándor.

KÖZGAZDASÁG

(—) **Pályázat ipari jutalomdíjra.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdetett a kereskedelemügyi magyar királyi minisztérium által a kamara területe (Temes-, Torontál- és Krassószörénymegye) részére létesített hét, egyenkint százkoronás jutalomdíjra. Fölvilágosítást a kamara titkári hivatala ad.

(—) **Kitüntetett szabadkai méhészt.** A német, osztrák és magyar méhészek ötvenötödik vándorgyűlésével kapcsolatban rendezett budapesti méhészeti kiállításon *Lencz Géza* szabadkai méhészt méz és viaszért állami bronzéremmel, méz és viasz földolgozásáért állami bronzéremmel és irodalmi és tanítási eszközökért oklevéllel tüntették ki. A fővárosi sajtó a kiállítás alkalmából elsősorban *Lencz Géza* kiállított dolgait dicséri meg.

REGÉNYCSARNOK.

Vizparton.

Irta Krúdy Gyula.

Februáriusban már beszélni kezdenek a vizek. A tél komor némaságából egyszerre különös és titkos sustorgás hallatszik a folyók mentén. A hó alól szürke víz jön elő és a barna partok között lomhán eleinte, majd később sebesebben iramlík ismeretlen állomások felé a havas ár. Friss örvények kerekednek a víz közepén, és az ár, emelkedvén a partok között, locsogva nyaldossa a bokrok és fák gyökereit. A tavasz megindult már valahol a folyó fölött és sustorogva, halkkal csevegve közeledik a vizen. A tavasz elsőbb a folyókon indul meg, de az ár fölött támadó és járkáló széllel együtt bemegy az erdőkbe, falvakba, városokba. A mezőkön láthatatlanul támadnak a tavasz kis patakjai, amelyek locsogva, gyengén hullámozva folydogálnak a tavalyról itten maradt fűvek és falevelek között. Barna, halott galyak nedvesen feküsznek összezsugorodva a hó alatt, a szél hiába üzi el a szürke felhők nyárait a hegyek fölé, az ég hasztalan kékül a széltől, ők tavalyiak, immár halottak maradnak, s a földön támadó kis patakok lesodorják őket a vizekbe, mélységekbe, ismeretlen helyekre, valamint a tél komorságában kimult kis állatkák csontvázait. A folyóból, a szürke vízből friss kiáltások hallatszanak a néma rétekre, és ha a hidon, a havas ár felett megállsz: az életet meglátod egy barna, parton álló fa görbe és fekete ágai között, avagy egy lassan szálló madár képében, amely a hullámos víz felett horgászlik, — hiába fuj csipős éjszaki szél a magaslatokról.

S az erdők milyen titkosak! A fák — nagyok és kicsinyek — mereven állnak a barna, hótól szürke, víztől tarka földön s alakjuk az égre rárajzolódik. A fatörzseken nedvek folynak végig és az egész erdőben csak a víz locsog, különben mélységes és néma szomorúság vagon itt. Mész előre és hallgatózik. Titkosan csendes minden. A tisztásokon harmatos pára lebeg, — ugyan mi történik itt, hol senki sem jár, csak a nappal, majd a különös éjszaka?

Egy réten, ahol álldogáltam és gyertyaszentelőhavát akartam meglesni, keskeny, nedves országút kanyargott. A nap nyugovóra hajolt, és az erdők, rétek szomorúakká lettek. A keréknyomban a víz jegesedni kezdett és valahol a homályos, messziségben harangoztak . . .

*

A komp nem messzire volt a folyóparton, de mire odaértem, már leszállott az este. Amint a nedves országuton ballagtam az esteben, egyszerre érezni kezdtem a tél szagát. Estve még tél van; a vizek többé nem csörgedeznek és a néma alvás, a délutáni hangok és sustorgások után komorabb az igazi, fagyos téli éjnekél.

A komp a tulsó parton volt, éppen akkor kötöttek ki vele a legények. A barna folyó felett a deszkaalkotmány úgy lebegett, mint egy nagy, széles árnyék. A közepén lámpás égett, de azt csak sejteni lehetett, hogy ottan ég. Világos nyári esteiken a tulsó parton levő kompon árnyak látszanak, amint ide-oda mozognak, tesznek-vesznek, ám most csak mormoló hangok hallatszottak nagy időközökben a csendes, hidegülő folyó felett.

A révészház előtt a sötétben ült az öreg révész. Eleinte nem láttam, csak akkor vettem észre, midőn megszólalt. Jó estét mondtott és tovább lógázza lábát a hárságyon, ami az ereszt alatt volt.

Ez az öreg révész emberemlékezet óta itt lakik és kezeli a kompot. Hajdanában bizony egymaga hajtotta keresztül a kompot emberekkel, állatokkal, szekerekkel együtt, de most megöregedvén, két legényt tart és ő maga a rongyos szürön ül és pipázik. Bizonyosan ismerte az apámat és nagyapámat is, de ő ezt soha se mondta. Vizparti emberek hallgató természetűek. Csak azt mondják, ami szükséges.

— Tavaszodik, — kezdtem

— De a jég még nem ment el felülről, felelt az öreg.

— Mégis járják a vizet.

Az öreg a pipájába nyomta az ujját.

— Hát járjuk, járjuk.

Leültem mellé, a hárságy szélére és a folyót néztem. A sötétség lassan rá-rászakadt a fodros vizekre. A tulsó partból most már semmi se látszott. A hangok is gyengébbek lettek, de egy ló nagyot nyerített s ez világosan hallatszott.

— Vásárosok mentek, mormogta a révész, csak úgy, hogy el ne unjam magam.

Majd:

— Az ilyenek itallal kínálják a legényeket, azért.

Gondoltam, tehát még sokáig várhatok. Fázni kezdtem és mindenféle különös történetek jutottak eszembe, amik a környéken történtek. Hajdanában tolvaj-, betyárvilág volt erre, bizonyosan itt keltek át a folyón azok is. Az öreg ismerhette őket és a zsákmányból néki is juttattak. A reszkető sötétség, ami a víz felett lebeg, sok mindent betakar.

— Vermes nagyságos ur is meghalt azóta, mondta az öreg egyszerre ismét. Pedig nyáron még itt aludt, — itt ni . . .

A kezével a hárságyra csapott és a folyó felé nézett. Majd felállt és a part felé ment görbe vállaival. Utána néztem és szerettem volna valamit kérdezni tőle, arról, aki meghalt, de úgy se felelt volna.

Vermest ismertem s egyszerre megjelent előttem szép férfi alakja és különös története, amit most az öreg révész eszembe juttatott. Persze régen jártam erre s az öreg egyéb ujságot nem igen mondhat.

Vermes birtokos ember volt s a folyó inenső oldalán lakott. Ötven éves lett s addig nem történt vele semmi különös dolog. Élt, mint a birtokos emberek Magyarországon, családjával — igen szép gyermekei voltak — s a tavaszi szántást soha el nem mulasztva. A politikát nem nagyon szerette, de meggyőződése voltak. Különben tetőtől-talpig gavallér volt és sokat tartott a tisztességre. Olykor kocsijárára ült és a városba hajtott tüzes lovaival. Két-három napig ottan mulatott, sok pénzt elköltött, hazamenve ajándékot vitt feleségének és gyermekeinek. A birtokos urak élete, ha nem valami lumpok, kártyázók vagy szeretőtartók, nyugodt és szép lefolyású. Az ő életük országutja sima, nem ugyan örömfők és bánatok nélküli, de csendes és emberséges. A falusi urházból a nagy vágyak és boldogtalan álmok száműzvék, a boldogságokból is csak a szelidebb fajtájuk ismerősök a szántóföldhöz közel.

Mondtam, hogy szép gyermekei voltak Vermesnek?

Sok gyermeke volt, — tán nyolc, — mert a birtokos uraknál nem fukarkodik a jó isten az áldással. Elég vagyonos ember volt ahhoz, hogy nevelhesse őket. De különösen volt egy leánya . . .

A fekete februáriusi égbe bámulok, csipős szél fuj a víz felől, az öreg tüzet rakott a parton. A száraz galy recsegve lobban lángra a vizes fa meg sisteregve, nyöszörögve birkózik a tüzzel. Az öreg háttal áll felém és kiterjesztett karjait a máglya fölé tartja. Fekete alakja, lengő szürke szakállával regényesen rajzolódik az éjbe. A lángok a víz szélét is megvilágítják és fényességük játszik a fodros habokon. A máglya lobog és csipős füstje a földre lapul. Tavaly nyáron mindig itt aludt Vermes a révésznél. A hárságyon ő, a másikon az öreg. Vermes nem tudott aludni gondolatjaitól, a révész az öregségtől. A csillagokat szemlélték és beszélgettek.

Mondják, hogy azért járt ide aludni Vermes, mert a leánya bolondot cselekedett. Ez a leány, gondolom Juliskának hívták, a legszebb volt, a legédesebb volt. Ahogy egy virág felnő, vagy mint egy álom kibontakozik a szendergő ember lelkében, úgy nőtt fel Juliska. Ám, hogy elmécskéje meghibbant, amikor tizenhét évesen korábban a faluból elszökött és a városba ment nem valami jó célból: bizonyos. Vermes mindig itt aludt, mert megátulta a családját; nyári éjjeleken néha nagy tüzet raktak a révészszel a vizparton és a folyó neszelését hall-

Ára 1 és 2 kor.	HA ŐSZÜL A HAJA	Ára 1 és 2 kor.
	használja a FRANKL-féle	
a haját nem festi, hanem annak eredeti tiszta színét adja vissza. Kapható egyenlül:	HAJIFJITOT	gyógyszertárban.
	FRANKL ANTAL	
Felsőváros, SZEGEDEN, Szt. György-tér.		

gatták. Itt sóhajtott és busult az ötvenéves férfi. Folyóparton vannak olyan különös történetek, amelyeknek se elejük, se végük. Csak úgy hallja őket az ember a víz mormogásában...

Egyszerre kiáltás hallatszott a vizről, a feketeségből; majd a csiga nyikorgott és éneklés hallatszott. A révészlegények énekeltek és húzták a kompot. Az öreg figyelt a hangokra, aztán felém közeledett.

— Átmehetünk csónakon is, mondta mérgesen.

— Miért?

— Mert részegek a bitangok. Nem mondtam tán, hogy vásárosokat vittek?...

Később a vizre száltunk és míg a folyón átkeltünk, mindig a parton lobogó tüzet néztem, amely mögött a nedves réteken, a lucskos erdőkben ébrednek valaki.

Felelős szerkesztő: Róna Lajos.

Lapkiadó-tulajdonos: Délmagyarország hírlap- és nyomdavidámlat részvénytársaság.

Nyomatott Szegeden a Délmagyarország hírlap- és nyomdavidámlat részvénytársaság körforgógépén.

Iskolai hegedük

künnö hanggal. Kaphatók: 3, 4, 5, 6, 8, 10 forintért és feljebb. **Hangverseny-hegedük** 20 forinttól feljebb.

Iskolai és harmonikumok az összes zenekari és műtemplomi kedvelői hangszerek, hurrok, vonók és tokok a Uj szerkezetű cimbalnok legkiválóbb hangtartó szerkezettel, pedál nélkül 30 forinttól feljebb, pedállal. **Fonograf és Gramofon** gépek a legújanyosabb árakon. Hengerek és lemezek a világ legkiválóbb művészeinek felvételeivel. Dus raktár kiváló gyártmányú új és átjátszott zongorák és pianóknak. Régi zongorák és egyéb hangszerek ujakra becséreltetnek. **Zongora kölcsönző intézet.** Teljes zenekarok felszerelése kedvező feltételek mellett. Tornászati és községi dobok dus választékban.

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udvari hangszergyár főüzletében BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 38. Képes árjegyzéket (minden cikkről külön) ingyen küldünk, csak meg kell írni, hogy miféle hangszerről kívánatik az árjegyzék.

Uránia magyar Színház

Kállay- (Híd)-utca Holtzer-Milkó-palota.

1. Halley üstökös . . . tanulságos.
2. Spreewald . . . természeti felvétel.
3. Lerázhatatlan kötelék . . . humoros.
4. Szerelem Istene . . . dráma.
5. Félrevezetett udvarlók . . . humoros.
6. Polójáték számárháton . . . sport.
7. Szegény Jonatán . . . humoros
8. Szökött katona . . . dráma.

Helyárak: Fentartott hely 1 korona, első hely 80 fillér, második hely 60 fillér, harmadik hely 30 fillér. A mozgófénykép-előadásokra 10 százalékos kedvezményes jegyek előre válthatók: A belvárosban: Békey hírlapirodában (Kigyó-utca), Pető Ernő dohánytözsdejében (Széchenyi-tér), özv. Karg Józsefné dohánytözsdejében (Széchenyi-tér, Zsótér-ház), Mihályfi dohánytözsdejében (Iskola-utca, Kecse-trafik). Felsővárosban: Paul Adolf fűszerkereskedésében (Brüsszeli-körút és Dugonics-utca sarkon). Alsóvárosban: Hoffmann János üzletében (Petőfi Sándor-sugárút).

Kezdete este hét és kilenc órákor. Az Uránia telefonszáma: 872.

Ismeretséggel
bíró uri fényes
emberek
mellékkeresetre
tehetnek szert. s Ajánlat
Szorgalmas jeligére e lap
kiadóhivatalába intézendő.

Kegyelet Disztemetkezési

Intézet Szeged, Széchenyi-tér 6. Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy július hó 15-től kezdve

Főhn Gyula urat biztuk meg intézetünk vezetésével és kérjük a n. é. gyászoló közönség nagybecsű támogatását. Tisztelettel

Gárgyán Márton utóda.

A villanyerőre berendezett
FENÉRSÜTŐDE ÉS KENYÉRGYÁR
Valéria-tér 6. SZEGED. Telefon: 862. Stéhl Miklós házában.
piaci elárúsítását is megkezdte a **Klauzál-téren**, Gál Testvérek üzletével szemben levő **SÁTORBAN**.
Mai kenyérrárak:
Künnö rozskenyér, kilója 12 kr.
Félfehér kenyér, " 12 "
Egész fehér kenyér, " 13 "
Korpás, jóízű, " 10 "
Legjobb minőség, pontos kiszolgálás!
FŐLERAKAT ALSÓVÁROSON Szeitz Ferenc fűszerüzletében, Szentháromság- és Vaspálya-utca sarkon. Felsővárosban Fekacs Istvánnánál, Maros-utca 12. szám. Rókuson Krausz Simonnál, Uj-tér 2. sz.

Ügynökök

jutalékra alkalmazást
nyerhetnek.
Eredményes munka
után **FIX FIZETÉS**.
Cim a kiadóhivatalban

Bors Mihály

modern nagy szállodája
elsőrendű berendezés-
sel július elsején megnyílt

Szeged-állomás mellett.
Ugyanott több lakás kiadó.

29766/1910. sz.

Hirdetmény.

Az 1892. évi XV. törvénycikk 3. §-a értelmében a szőlőtulajdonosok, illetve bortermelők azon kedvezményben részesülnek, hogy a saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt mennyiség után állami boritaladó fejében 12 kor. 70 fillér helyett csak 6 kor. 70 fillért tartoznak fizetni, de csak azon esetben, ha ebbeli igényüket a szüret megkezdéséig, de legkésőbb **ez évi szeptember hó 15-éig** az összeírásra jogosított hatósági közegeknél bejelentik.

Főhivatnak tehát az 1910. évi szüret alkalmából az érdekeltek, hogy a fenti kedvezmény igénybevételére vonatkozó szándékukat, és pedig a város belterületén, Röszkén és Szent-Mihálytelken, valamint a város körüli „feketeföldeken” lakók a javadalmi központi hivatalban, az alsótanyán lakók László Kálmán rendőrbiztos, tb. alkapitányánál, a felsőtanyán lakók pedig Vadász Lajos rendőrbiztos, püsztai tb. alkapitányánál a szüret megkezdéséig, de legkésőbb **folyó évi szeptember hó 15-éig** annál is inkább bejelentésük, mivel ezen határidőn túl, az ily igénybejelentésük figyelembe vehető nem lévén, a kedvezménytől ez uton elesnek.

Miről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a bejelentés alkalmával arról nyerendő igazolványt, illetve bejelentési szelvényt a kedvezményes díjtétel számíthatása végett, bortermésük bejelentése alkalmával a javadalmi központi hivatalban a saját érdekükben fölmutatni el ne mulasztják.

Végül megjegyeztetik, hogy azok a szőlősgazdák, kik szeszes italok kímérésével, vagy kismértékben való elárúsításával foglalkoznak, ebben a kedvezményben nem részesülhetnek.

Szeged szab. kir. város tanácsa 1910. évi augusztus hó 11-én.

Dr. Lázár György,
polgármester.

A Szegedi Bankegyesület Részvénytársaság
Szege (Szegeden, a színházzal szemben, Prokisch-féle házában, földszint).
Betéteket elfogad legmagasabb kamatozásra. **Koronás heti könyveket** ad ki, melyek egy koronától kezdve hetenkint fizethetők. Ezek a legalkalmasabbak a takarékoságra, de az igénybe vett kölcsön lefizetésére is alkalmasak. **Folyószámla-betéteket** elfogad kereskedőktől, iparosok és vállalkozóktól. **Cheque-rendszer** alapján. — **Zálogintézetet** tart fenn s ezeken kívül az összes pénzügyi ágakra kiterjeszkedik, **betáblázásra** is adván kölcsönöket (házakra, földekre), melyeket a **heti koronás könyvekkel** is lehet törleszteni.

Legnagyobb cserépkályha-ipartelep.
Telefon 80. sz. **KLEIN ADOLF** Telefon 231. sz.
ÉPÍTÉSI ANYAGKERESKEDÉS
Laudon-utca 21. sz. SZEGED Mérey-utca 6. sz.
Raktáraiban kapható: Mész, darabos és oltott, román cement, portland cement, aszfalt-anyag, aszfalt-elszigetelő lemez, aszfalt-fedőlemez, kátrány-fedőlemez, kátrány, karbolinonum, stukkatur-nádfonat, gipsz, chamott föld és liszt, kőagyagcsövek, tűzálló téglák, fedélcserép, homok, homlokzati köpor, cementlapok, cementcsövek, lépcsők kő- és márvány-utánzatokban. **Rabitz de Brayn-falgyártás.** Asbest-padozat. Terrazzo-burkolat. Mész vagononként minden állomásra. Az egyesült téglá- és cementgyár részvénytársaság képviselője. 000
Legnagyobb cserépkályha-ipartelep.

Szilárd családi szórakozóhely a **Kossuth-kávéház** kerthelyisége. ■ Naponta gyönyörű mozgófénykép-ujdonságok

Műsor: 1. Gyűlés a lakászsora ügyben. — 2. A kudarc. — 3. A varázsvessző. — 4. A corzikai banditák. — 5. Gyermektelen házaspár. — 6. Elcsérelt című levél. — 7. Williards fogadott leánya. 400 méter hosszú, nagyhatású éleldráma.

Kiváló tisztelettel

Hajós Samu, Kossuth-kávés.

Beraktározást pénzelőleggel is, **B**utorszállítást butorkocsival helyben és vidéken jutányosan eszközöl

Kálmán Zsigmond szállító
Tisza Lajos-körút 51. szám. ☎ Telefon 588.

Hivatalosan előirt, teljesen *jókarban* és *új kötésben* levő használt

iskolakönyvek, rajzeszközök, rajztáblák

FÉLÁRBAN

Füzetek, író- és rajzszerek *legolcsóbban* kaphatók

Kovács Henrik utóda könyv- és papirkereskedésében
SZEGED, Kölcsey-utca 4.

Kézimunka - ujdonságokat

állandóan raktáron tart a

KÉZIMUNKAHÁZ

Szeged, Kölcsey-utca 10. sz.

Fischer Izsó.

UNDERWOOD IRÓGÉP-LERAKAT.

Sokszorosító és másoló-iroda.

Gyors- és gépiró-iskola, tandíj csekély. — Felvételek egész nap és tanítás egész éven át. — Bármily rendszerű gépeket javítunk és telefonhívásra házhoz megyünk. — Kellékek raktára. — Megbízásokat kér az Underwood irógépgyár alföldi vezérképviselője:

GELLÉRT, Tisza Lajos-körút 54. Telefonszám: 833.

FOGMŰTERMEMBEN

szájpadlás nélküli fogak és fogsorok amerikai módszer szerint készülnek, ugyszintén aranykoronák is.

SZABOLOVICS ÁGOSTON

(fogtechnikus) Széchenyi-tér 16. sz.

Méltán megilleti a **HOFFER-féle** legújabb szabású fűzőjét

A DIVATIRÁNYÍTÓ

jelszó, mert amellet, hogy a legújabb szabású és a legjobb alakot adja, a legkényelmesebb viselet, tartós és igen könnyű, a fűzők az egészségi követelményeknek szembe tartásával vannak szabva, úgy, hogy azok a nehezebb részeket teljesen szabadon hagyják, a vérkeringést nem gátolják, minden fűző az alak után van szabva és kipróbálva, ami csak természetes, hogy a legjobb és így az semmiféle gyári vagy gondatlan sablonszerű szabással össze nem tévesztendő, mert amíg az előbbi csinos, kecses alakot ad, az utóbbi valósággal elrontja és az egészségre is káros hatással van.

HOFFER B. párisi mellfűző :: műterme ::

Szeged, Széchenyi-tér 3.

A TISZA-SZÁLLÓ MELLETT.

☐ HASZNÁLT ÉS ÚJ ☐

iskolakönyvek,

továbbá: füzetek, írószerek, levélpapírok, képes levelezőlapok minden kivitelben kaphatók. Iskolakönyvek bekötését olcsón vállal

BURKUS ANDRÁS

a gyermekjátékszóval szemben, Vajda Imre-palota.

Tűzifa, szén és koks, kizárólag elsőrendű minőségű fűtőanyagok beszerzési helye:

Schweiger Miksa

tűzifa-, szén- és koks-kereskedőnél
SZEGED, Brüsszeli-körút 22. szám.

Házhoz szállit bármely mennyiségben: legjobb minőségű **bükk-, cser- és gyertyánhasáb tűzifát** ölenként és felvágva. Elsőrendű minőségű **belföldi és porosz kályhafűtő szenet, légszeszgyári koksot, fa-szenet.** — Pontos mérték! Gyors kiszolgálás! — Legelőnyösebb árak! — El ne mulassza szükségletét nálam megrendelni!

Gőzfűrész, gőzfavágó. ☐ Telefon 489. sz.

Elsőrendű kenyér

A Szegedi Kereskedők Kenyérgyára mint Részvénytársaság kenyértermelését már üzembe helyezte. A nap bármely szakában szállit: kereskedőknek, vendéglőknek, gyáraknak és magánfogyasztóknak mérsekelt áron friss, feltétlenül tiszta, megbízható és jóízű, orosházi módszer szerint készült kenyeret.

Főelárusító helye: Szeged, Polgár-utca 31.

Saját házában. ☐☐☐ Telefon-szám 116.

Magyar Bank és kereskedelmi Részvénytársaság · Budapest

Cement - osztály:

Vezérképviselők: Csongrád- és

Bácsmegyék, valamint Kecskemét,

Orosháza, Békéscsaba, Nagykikinda

és Temesvár városok területére:

Szécsi Ede utódai:

Holczer és Kelemen

cég -- Szegeden

Nagyszabású iparvállalat és elsőrangú könyvnyomdai műintézet!

„DELMAGYARORSZÁG“

könyvnyomda és könyvkötészet,
tömöntőde - A legújabb rendszerű
körforgó és gyorsajtó gépekkel,
ugyszintén a legmodernebb betű-
fajokkal gazdagon felszerelve

◻ Elsőrangú munkaerők ◻

Izléses kivitelben készülnek szépirodalmi művek,
báli és esketési meghívók, feltűnő falragaszok,
katonai és kereskedelmi nyomtatványok, árjegy-
zékek és gyászjelentések gyorsan és pontosan.

A vállalat különös súlyt fektet nyomtatványai izlé-
ses, a mai kornak megfelelően való elkészítésére

A "Délmagyarország" politikai napilap kiadóhivatala

SZEGED, KORONA-UTCA 15

TELEFON-SZÁM 836.

INTERURBAN 835.